

Adliye yangını tahkika-
tile ayrı ayrı iki heyet
uğraşmağa başladı

AKŞAM

Evvelki gece şehrimizde
dört, Bursada da üç defa
zelzele oldu

Sene 16 — No: 5478 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZAR — 7 Kânunusani 1934

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

M. Ducanın katlinden sonra Romanyada tevkif edi- lenler 8,000 kişiyi buldu

Ducanın eniştesi, katili Sinaya
jandarma karakolunda öldürmeğe
teşebbüs etti

Ducanın cenaze merasımı Bükreşte icra edilirken

Bükreş 6 (A.A.) — Tataresco kabinesinde M. Titulesco hariciye nezaretini muhafaza etmektedir.

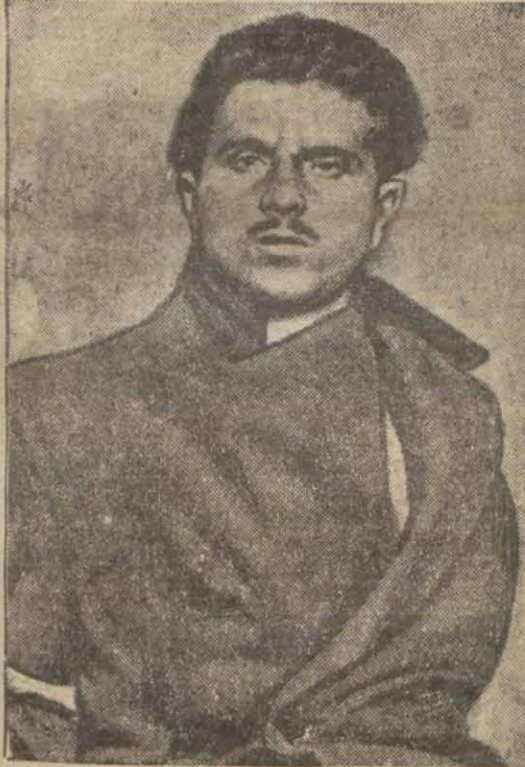
M. Titulesco, M. Tatarescoya müzaheretini müfrit bütün fırkalarına yani demir muhafız, komünist ve yahudi aleyhtarlarına karşı şiddetli bir hareket şartile vermiş ve bu hususta mutabık kalmışlardır.

Bugün demir muhafızlardan mevkuf bulunanların sayısı çoğu talebe olmak şartile 8000 kişiyi bulmaktadır.

Zannedildiğine göre bir kaç kişi idam edilmiştir.

Bükreş 6 (Hususî) — M. Ducanın cenaze merasımı esnasında bir hadise vukubulmuştur.

[Devamı ikinci sahifede]

Katil Kostantinesko

Zehirli gazlarla nasıl mücadele edilecek?

Fransada zehirli gaz tecrübelerinde hastabakıcılar bayılanları tedavi ediyorlar

İstikbal harplerinde en mühim rolü tayyarelerin ve zehirli gazların oynıyacağı gittikçe tahakkuk etmektedir. Bunun için her tarafta

zehirli gazlara karşı tedbir alınıyor, halka zehirli gaz hücumları karşısında ne suretle hareket et-

[Devamı ikinci sahifede]

Abdülkadirin dolandırıcılığı

Bütün avrupa polisleri
sabık prensi arıyor

Sabık Osmanlı prenslerinden Abdülkadirin, milli hudutlar haricine çıkarıldıktan sonra evvelâ Macaristana iki zevcesile beraber, giderek bir çok maceralara atıldığı malumdur. Sabık şehzade buradan beraberinde götürmüş olduğu bir çok kıymetli mücevheratı, zevk ve sefahat âlemlerinde erittikten sonra iki karısı, sırasile kendisini bırakmışlar ve Budapeştede iken tedarik ettikleri aşklarının yanına kaçmışlardı. Abdülkadir yalnız kalmca, Budapeştenin gece barlarından birinde numara yapmağa başlamıştır.

O esnada bazı açık gözler Amerikalı bir kaç müteşebbisin iştirakile Abdülhamit veresesinin, eski Osmanlı topraklarında babalarından tevarüs etmiş oldukları emlakın iadesini talep etmek için bir anonim şirket tesis etmişler ve Abdülkadire de bu şirket namına çıkarmış oldukları mevhum esham ve tahvilattan üç milyon dolarlık bir miktarını göndermişlerdir.

Abdülkadir, bu esham ve tahvilâtı alınca, derhal Bardos namında bir Macara, 4 milyon frank mukabilinde devretmiş, fakat bu paraları da sefahat yerlerinde eritmiştir. Bunun üzerine şu şekilde bir sahtekârlığa baş vurmuştur.

Abdülkadir, eline geçen tahvilâtı okuttuktan sonra şirkete bir mektup yazarak bunları zayi ettiğini ve yenilerinin gönderilmesini bildirmiştir. Şirket, bu talebi kabul ederek ilk tahvilâtı iptal ettiğini ilân etmiş ve Abdülkadire yenilerini göndermiştir.

Bu tahvilâtı satın almış olan Macar Bardos dolandırıldığı anlaşıncaya, Abdülkadir aleyhine dolandırıcılık davası açmıştır. Abdülkadir, yakalanmamak için derhal ortadan kaybolmuştur.

Şimdi Macar zabıtası bu dolandırıcı prensi yakalamak için Avrupa zabıtalarmaya müracaat etmiştir.

Polis Nuri efendi nasıl şehit edildi?

İki caninin sulkastine kurban giden polis Nuri efendi

[Tafsilat ikinci sahifede]

Sebze meselesi

İspanak fiatleri neden birdenbire yükseldi?

Sebze hâlinde madrabazların rolü
ve bahçıvanların vaziyeti

Sebze hâlinde lâhana yığınları

Sebze hâlinde lâhananın kilosu 20 paraya olduğu halde, zerzevatçılarda beş kuruşa satıldığını yazmıştık. Hakikaten sebze hâlindeki sebze fiatleriyle şehirdeki zerzevatçı dükkânlarının fiatleri arasında hayret edilecek bir fark vardır. Hâlde sebze ne kadar ucuzsa zerzevatçı dükkânında o derece pahalıdır.

Bir taraftan halk bu işten zarar ederken öteki taraftan sebze yetiştirenler de pek müşkül bir vaziyete düşmüşlerdir. Yetiştirdikleri sebzeler masrafını korumadığı için bir çokları bu işten vazgeçmişlerdir.

Meselâ bundan bir müddet evvel ispanak İstanbula gayet ucuzca geliyordu. Hâlde ispanak adeta sudan ucuzca satılmakta idi. Maltepeden ve civardan motörle gelen ispanaklar hâlde günlerce müşteri beklemekte, çok defa çürüyüp atılmakta idi.

İspanakçılar veresiye olarak mallarını motörlerle İstanbula kadar getiriyorlardı. Fakat mallarını satın aldıkları az para ile motör ücretini ödeyememeğe başlamışlardır. Bunun üzerine motörcüler de ispanakçıların mallarını taşımamağa karar vermişlerdir. Bu vaziyet karşısında bir çok ispanakçılar motör parasını bile çıkarmıyan ispanağı ekmemeğe başlamışlardır.

İspanak ekenler pek azaldığı için şimdi şehre az ispanak gelmektedir. Bu yüzden hâlde ve şehirde ispanak fiatleri pek yükselmiştir. Dün hâlde ispanak 13-15 kuruş arasında satılmıştır. Dışarıda perakende olarak zerzevatçılarda ise ispanak 20-25 kuruştan aşağı değildir.

Yarın öbürgün aynı akibet lâhana, prasa ve sair zerzevatların başına gelecektir. Onlar da motör

[Devamı ikinci sahifede]

— Bana öyle geliyor ki bu okta ile kilo meselesi her şeyden evvel Mazhar Osman beyin işine yarıyacak...

Polis Nuri efendi nasıl şehit edildi?

Vakayı yakından gören bir gazcının şahadeti

Izmir 5 (Hususî) — Polis Nuri efendinin hırsızlıkla maznun çingene Seyit Ahmet ile Selânikli Ahmet oğlu Ahmedî nam diğerle cambaz İbrahimi Bayraklı polis merkezine götürdüğü sırada yolda bu iki haydut tarafından feci bir surette öldürüldüğünü telgraf-la bildirmiştim.

Bu cinayeti yakından gören Hüseyin efendi namında bir gazcının zabıtaya verdiği ifadeye göre hadise şöyle olmuştur:

Salhaneden biraz ileride ve Bayraklıya doğru olan yerdeki köprüden (20) metre uzakta ansızın bir boğuşma başlamıştır.

Haydutlar ansızın, polis memurunun üstüne hücum etmişler ve elindeki kamayı zorla alarak sırtına saplamışlardır. Caniler yere düşen Nuri efendiye tekme ile de vurduktan sonra bir tabanca ile arkasına ateş etmişlerdir. Atılan iki kurşundan birisi kalbinin iki parmak aşağısından kendisini yaralamıştır. Polis memuru o sırada:

— Of, yandım! diye bağırmıştır. Kama ile daha evvel ellerindeki ipleri kesmiş olan bu iki çingene Burnova istikametinde uzanan tarlalara dalmış ve kaçmışlardır.

Nuri efendi, İtalyan hastanesine götürülmüş ve orada ilk müdahatı yapılmıştır. Emniyet müdürü Feyzi bey o sırada, yaralı Nuri efendiyi isticvap etmek istemiş ise kabil olamamış, yalnız:

— Cambaz... İbrahim... Kelimelerini söyleyebilmiştir. Polis memuru, hastanede iki saat kadar yaşadktan sonra yaralarının tesirile vefat etmiştir.

Polis Nuri efendinin yaraları arkasındadır. Mermi, arkadan girmiş ve önden çıkmıştır. Mermi kovanları hadise mahallinde bulunmuştur. Bunlar Nagant tabancası kurşunlarıdır.

Tahmin edildiğine göre polis memuru bu şüpheli adamları Bayraklıya götürürken sıkışmış ve su dökmek üzere yere çömelmiştir. Sabıkalılar bunu fırsat bilerek üzerine atılmışlar ve kendisini yaralamışlardır. Evvelâ kama ile vurmuşlardır. Yere düşerken polis memuru tabancasına davranmak istemişse de buna imkân bulamamıştır. Eli tabancasının sapında kalmıştır. Katiller şiddetle aramaktadırlar.

Nuri efendi elli yaşındadır ve evlidir. Bir oğlu ve Bergamada evli bir kızı vardır. Şehit polisin cenazesi büyük ihtifalâta kaldırılmış, vali Kâzım paşa kabristanında bir nutuk söylemiştir.

Sadakai Fıtır

Istanbul Müftülüğünden:

	Âlâ edna	orta	
Buğday	10	8	5,20
Arpa	13	10,20	0 00
Hurma	208	130	0 00
Kuru üzüm	78	65	52

Hava kuvvetlerimizden itilâ ve şerakkisi için her türlü muavenetin ifası vatanî vazifelerimizin en mühimlerinden bulunduğu cihetle bu bapta Diyanet işleri riyaseti alicyesinden sadır olan fetva mucibince sadakai fıtır ve zekât ile mükellef bulunanların Tayyare cemiyetine yardımda bulunmaları arzulonur.

Bu Sabahki Telgraflar

Adliye yangını tahkikatı İki heyet tarafından ayrıca etraflı tahkikat yapılmasına başlandı

Adliye yangını etrafında tahkikat devam etmektedir. İlk tahkikat neticesinde dikkatsizlik yüzünden yangına sebebiyet vermekle maznun tevkiif edilmiş olan ve halen mevkuf bulunan üç odacı adliye vekâletine müracaatla yangın tahkikatının İstanbuldan başka bir yere nakledilmesini istemişlerdi.

Mevkuf maznunların bu müracaatları üzerine yangın tahkikatı yeni bir safhaya girmiştir.

Görülen lüzum üzerine yangın tahkikatı için yeni bir heyet teşkil edilmiştir. Bu heyet temyiz mahkemesi başmüddeiumumî muavini Bedri, İzmir ihtisas mahkemesi müddeiumumîsi Arif beylerden teşekkül etmektedir. Bedri ve Arif beyler İstanbul gelmişlerdir.

Kendilerine umumî hapishanede bir oda tahsis edilmiştir. Tahkikat esnasında Bedri bey müs-

tantik salâhiyetini haiz olacak, Arif bey de müddeiumumî muavini salâhiyetile çalışacaktır.

Diğer taraftan ayrıca mülkiye ve adliye müfettişlerinden bir heyet te yangın tahkikatının idarî tarafa meşgul olacaktır. Bu heyet belediyede çalışmaya başlamıştır. Yangın etrafında istintak hâkimi Ramazan bey tarafından şimdiye kadar yapılan tahkikat evrakı da bu heyet tarafından tetkik edilmiştir.

Müfettişler heyeti dün mevkuf bulunan maznun odacıları isticvap etmişlerdir.

Bu heyet tahkikatları neticesini birer raporla mensup buldukları vekâletlere bildireceklerdir.

Enkaz altındaki icra kasalarından çıkan para ve mücevheratın banka da sayılması devam etmektedir.

Kasalardan birinde bulunan

evrak kömür haline gelmiş olduğundan bunlar dağılmamak için rütubetlendirilmiştir. Bu evraktan bir kısmının üzerindeki yazılar kısmen okunabilecek bir şekilde bulunduğundan bu yazılardan istifade edilerek evrak suretlerinin çıkarılıp çıkarılmıyacağı da tetkik edilmektedir.

Müfettişlere verilen bir dosya

Adliye yangını tahkikatına memur edilen müfettişlere, tahkikat dosyasından başka, vaktile adliye dairesinin yangından korunması için alınacak tedbirlere dair itfaiye tarafından verilen rapora ait dosya da verilmiştir.

Bu raporda adliye yangınından evvel yangın tehlikesinin hangi noktadan ve ne gibi sebeplerden dolayı ileri geleceği gösterildiği için müfettişlerin tahkikatı esnasında raporun vaziyeti tenvir edeceği tahmin ediliyor.

5 senelik program

Iptidâî maddeler maafiyetinin menî

Ankara 6 — İcra vekilleri heyeti bugün de iktisadî program üzerinde müzakerelerine devam etmiştir.

İhracat maddelerimizin sürümünü temin ve ihracatımızın teşkilâtlandırılması için başta İzmir olmak üzere bazı ihraç merkezlerimizde zamanla ihracat kooperatifleri teşkili mutasavverdir.

Bu teşekküller bir nevi ticaret, satış bürosu mahiyetinde idare edilecek ve hiç bir cebri mahiyeti olmayacaktır.

İhracat mallarımız için bir millî ticaret markası tesisi düşünülmektedir. Merkezi Ankarada olacak olan dış ticaret ofisinin İstanbul ve İzmir gibi merkezlerde bir şubesi bulunacaktır.

Sinaî faaliyetler gümrük himayesile tesis ve inkişaf edebildiğinden iptidâî maddeler muafiyetinin kaldırılması kuvvetli bir ihtimal dahilindedir. Ancak gümrük resmile kâfi derecede himaye edilemeyen sinaî şubeleri için bu seneye mahsus olmak üzere iptidâî maddeler muafiyeti temin edilecektir.

Posta havaleleri

Ecnebi hükümetlerle muhabere cereyan ediyor

Ankara 6 — Posta ve telgraf idaresi, umumî harpten evvel olduğu gibi, posta havalesi yapılması için ecnebi hükümetlerle muhabereye girişmiştir.

Posta idâresi havalenin Türk parası üzerinden olmasını istemektedir.

Bazı hükümetler bunu kabul etmişlerse de diğer bazı devletlerle döviz havalelerini istemektedirler.

Ecnebi hükümetlerle anlaşıldığı takdirde yabancı memleketlere muayyen bir nisbet dahilinde posta havalesi göndermek mümkün olacaktır.

Almanlar Roma

mülâkatından memnun değiller

İngiltere Fransa tezini tasvip ediyormuş

Berlin 6 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Alman resmi mahafili, Romada M. Mussolini ile sir John Simon arasında yapılan görüşmeler ve neşredilen resmî tebliğ hakkında henüz fikirlerini bildirmemiştir.

Bununla beraber «B. Z. am Mittag» gazetesi, bu görüşmelerin neticesi pek az şayanı memnuniyet addedildiğini ve Alman mahafilinde bir inkisara sebep olduğunu yazıyor. Bu gazete, tebliğün sir John Simon tarafından yazıldığını ve sir John Simonun kullandığı kelimeleri şiddetle müdafaa ettiğini söylüyor, İngiliz kabinesi Romada sir John Simonun aldığı vaziyete iştirak ettiği takdirde İngiliz hükümeti Fransız tezini tamamen tasvip ediyor demektir.

Zehirli gaz

(Baş tarafı 1 inci sahifede) mek lâzım geldiğini göstermek için talimler yapılıyor.

Hükümetimiz de bu meseleye ehemmiyet vererek zehirli gazlara karşı müdafaa tertibatı almaktadır. Bu münasebetle bir talimatname hazırlanarak belediyelere gönderilmiştir. Geçen gün de yazdığımız gibi bu talimatnamede şehirlerde boğucu gazların giremeyeceği yeraltı mahzenleri yapılması için maddeler vardır.

Diğer taraftan zehirli gaz hücumu vaki olunca sokakların bu gazdan nasıl temizleneceği, gazın tesirile hastalananların hastanelere ne suretle sevkedileceği, halkın korunması için neler yapılacağı hakkında da bir talimatname yapılmış ve vilâyetlere bildirilmiştir.

Talimatname zehirli gaz hücumu karşısında hastalara yardım ve bunları hastanelere götürmek vazifesini itfaiyeye veriyor.

Şehrimizde zelzele

Evvelki gece dört zelzele kaydedildi

Evvelki gece İstanbulda dört zelzele olmuştur.

Zelzelelerin biri saat 19 u 21 dakika ve 32 saniye geçe, ikincisi saat 22 yi 54 dakika 2 saniye geçe, üçüncüsü saat 2 yi 3 dakika 15 saniye geçe, dördüncüsü saat 3 ü 26 dakika 18 saniye geçe olmuştur. İkinci ve dördüncü zelzeleler şiddetli olmuştur.

Zelzelelerin merkezi İstanbuldan 100 kilometre mesafede tahmin edilmektedir. Bursada üç defa zelzele olmuştur.

Bursa 6 (A.A.) — Dün gece şehrimizde fasılalı ve birisi şiddetli üç hareketi arz hissedilmiştir.

İtalya ile misakımız

Roma kabinesi tarafından tasvip edildi

Roma 6 (A.A.) — Nazırlar meclisi Türk - İtalyan bitaraflık, uzlaşma ve adli tesviye sureti muahedesinin temdidini hakkındaki ve 25-5-1932 tarihli Türk - İtalyan protokolünün tasdikine dair olan kararname projesini ve 1934 ikinci kânununun beşinde Romada imzalanın İtalyan - Roman ticaret ve seyrisefain muahedesinin tasdikine müteallik kararnameyi tasvip etmiştir.

Feci bir kaza

Dün Kasımpaşada feci bir kaza olmuştur. Kasımpaşada havuzlar idaresinin 1 numaralı havuzunda tamir işleriyle uğraşmakta olan Mustafa isiminde bir amele dün havuza kurulan iskele üzerinde çalışırken ayağı kaymış ve havuzun içine düşmüştür.

Bu düşme neticesinde Mustafa taşlara çarparak başından ve belinden yaralanıp bayılmıştır. Mustafa derhal hastaneye kaldırılmışsa da tedavisi kabil olamamış ve bir müddet sonra ölmüştür.

Şarkî Türkistan

Muharrem Feyzi beyin konferansı çok istifadeli oldu

Turan cemiyeti reisi Muharrem Feyzi bey arkadaşımız geçen perşembe gecesi halkevinde şarkî Türkistanda yeni kurulan Türk devletinin coğrafi ve tarihi ahvali hakkında bir konferans vermiştir. Konferans büyük bir alâka uyandırmıştır. Halkevinin büyük salonu o gece İstanbuldaki münevver Türk gençliğinin muhteşem bir toplantı yeri olmuştur. Üniversite ile diğer yüksek mekteplerin tedaris erkânından ve talebesinden bir çokları konfranstaki hazır bulunmuştur. Halkevinin salonu konferans başlamazdan daha bir saat evvel hiç bir yer kalmamak şartile dolmuştu.

Muharrem Feyzi bey Türkün tarihinde ve harsında gayet mühim mevki bulunan şarkî Türkistanın, Türkün namı tarihte görüldüğü andan yani altıncı asırdan bugüne kadar geçirdiği siyasi, askerî, içtimâî ve harsî ahvali ihatalı bir surette anlatmış ve büyük kitadaki haritalar üzerinde bu tarihi hadiselerin seyrini ve memleketin coğrafi vaziyetini göstermiştir.

Türkün tarih ve harsının beşiği olan bu memleket hakkında yazılmış eserler yok denecek derecede az olduğundan bu halis Türk yurdu pek az tetkik edilmiştir. Bu sebeple Feyzi beyin konferansı pek istifadeli olmuştur.

Konferansta bulunamayan münevverlerden bir çoğunun müracaatları üzerine bu konferansı bir kaç nüshada gazetemiz sütunlarında dercedeceğiz.

Romanyada tevkifat

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Cenaze merasiminde hazır bulunmak için Sinayadan trene binen M. Ducanın eniştesi eshabı emlakten M. Poliko, bir fırsatını bularak katil Kostantineskonun mevkuf bulundurulduğu Sinaya jandarma karakoluna girmiş ve ansızın tabancasını çekerek öldürmek kastile katilin üzerine bir defa salmıştı. Çıkan kurşun hedefine isabet etmemiş ve derhal jandarmalar, mütearrızın üzerine hücum ederek elinden tabancasını almışlar ve ikinci defa katilin üzerine sıkmasına meydan vermemişlerdir.

Sebze meselesi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

paralarını ve sair masraflarını çıkaramadıkları için zerzemet ekmekten vazgeçeceklerdir. Neticede halk az ekilen sebze için yüksek fiatle yemeğe mecbur olacaktır. Buna şimdiden bir çare bulmak lâzımdır.

Bari müstahsilin bu kötü vaziyetine rağmen halk sebze için ucuzca yese!.. Ne gezer!.. Arada istifade eden bir takım eller vardır.

Bu hususta kendisiyle görüştüğümüz kabzımallar cemiyeti reisi Ziya bey bize şu izahatı verdi:

— Sebze hâlinde satış madrabaz tabir edilen bir kaç kişinin clindedir. Bahçıvan ve köylü doğrudan doğruya bunlarla temas eder. Mal gelir gelmez bunlar daha geceden sebze için ucuzca kapatırlar. Aldıkları sebze için büyük bir kârla zerzevatçılara satırlar. Onlar da bu malın üzerine mühimce bir miktar ilâve edince halk dehşetli bir fiat farkı ile sebze için yer. Mesele bundan ibarettir.»

AKŞAMDAN AKŞAMA

Doktor da insandır,
amma...

Gece, anasının kolları arasında, hastaneye kadar getirilerek nöbetçi doktor tarafından geri çevrilen ve eve dönünce ölen zavallı bir çocuğun acıklı macerası gazetelere aksetti, resmi tahkikata mevzu oldu.

Gene başka bir hastanede bir gence ameliyat yapacak operatör bulunmadığı, yahut çağırılmadığı için, hastanın vefatına sebebiyet verildiği yazıldı.

Geçenlerde, gece yarısı doktor aramak için kapı kapı dolaşan bir zat, her müracaat ettiği yerden geri çevrildiğini bir gazeteye yana yakıla anlatmıştı. Hattâ, bu hadise üzerine ufak bir anket açan bir gazete: «Gece doktorlar hastaya çağırıldıkları zaman gitmeye mecbur mudurlar?» diye bir soru sormuştu. Bazı meşhur doktorlarımız bu suale: «Hayır, mecbur değildir! Nihayet doktor da bir insandır...» cevabını vermişlerdi.

Yukarıya yazdığımız hadiselerin, az zamanda bir arada tevali etmeleri fena bir tesadüf eseridir. Yoksa, sathî bir bakış, bu mütevali hadiselerden, memleketimiz tababet âlemi aleyhine ağır neticeler çıkarabilir.

Evvelâ doktorlarımızı böyle sathî, acele ve tamamile haksız bir ithamdan tenzih etmek isteriz. Doktorlarımızda, umumiyetle vazife aşkı vardır, büyük bir ekseriyette meslekî mesuliyet hissi kuvvetle mevcuttur.

Hastalığı teşhis edememek, tedavide yanılmak, büsbütün ayrı meseledir. İnsani olan cihet budur. Herkesten lâyuhtilik istemeğe hakkımız yoktur.

Bir doktora affedilmeyecek nokta, ihmaldir. Doktorların diğer insanlardan farkı, hayatta daima fedakâr olmak mecburiyetinin de bulunmalarıdır. Doktorluk, bu cihetten, diğer mesleklerle benzemez. Harbe çağırılan bir zabitanın, vaka mahalline koşması lâzım gelen bir zabıta memurunun: «Ben gidemem!» demesi ne ise, hastaya çağırılan bir doktorun: «Ben gelemem!» demesi odur. Bu noktadan «doktor da insandır» diyen zevatin fikrine iştirak edemeyiz. Bir doktor da insandır, fakat, ihtisasına, ilmüne emanet edilmiş beşerî hayatların her an gözcüsü olan ve daima nöbet bekleyen insandır. İstirahatine düşkün insanların bu ağır içtimâî mesleği intihap etmeleri kadar garabet - sade garabet değil - tehlike olamaz.

Mesleğinin manasını ve ehemmiyetini anlamış bütün doktorların bu fikre iştirak ettiklerine eminiz.

Doktor deyince, ya hastalarına, ya ilmüne nefisini vakfetmiş bir insan anlarız.

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Kırkçeşme, Halkalı

İlkbahardan
itibaren bu sular
ıslah edilecek

Belediye şimdiki kadar terkos suyunun miktarını çoğaltmak, yenden bazı tesisat vücuda getirmek ve boruları ıslah etmek gibi işlerle uğraşmış, Halkalı ve Kırkçeşme sularında esaslı hiç bir şey yapamamıştı. Halbuki bu sular, senelerdenberi bakımsız bir halde kaldığı için içilmeğe müsait değildir.

Haber aldığımız göre belediye bu sene ilkbahardan itibaren Kırkçeşme ve Halkalı sularına ait bir çok büyük boruları da değiştirmeye ve bu suları mümkün olduğu kadar içilebilecek bir hale getirmeye karar vermiştir.

Ancak bu ameliyat muvakkat bir mahiyette olacaktır. İstanbul sularını bir yerde toplamak ve şehre bir cins su akıtmak için yapılacak büyük inşaata bilâhare başlanacaktır. Bunun için Viyanalı su mütehasşısının raporundan istifade edilecektir.

Bir sabıkalı tutuldu

Uzun müddettenberi zabıta tarafından aranılan Hidayet isminde bir adamın son zamanlarda Mecidiye köyü civarında saklanmakta olduğu anlaşılmıştır. Hidayet bir çok hırsızlık cürümlerinden maznundur.

Zabıta Hidayetin aklandığı yeri meydana çıkararak kendisini yakalayıp adliyeye teslim etmiştir.

Telefon ücretleri

Tarifelerde yüzde yirmi
tenzilât yapıldı

Telefon ücretlerine tenzilât yapıldığından bahsetmiştik. Haber aldığımız göre bu tenzilât kararlaştırılmıştır. Telefon şirketi 1 kanunusani 934 tarihinden itibaren tarifeleri yüzde yirmi indirmiştir.

Telefon umumî merkezlerinde bir mükâleme on buçuk kuruşa indirilmiştir. Abone ücretlerinde de yüzde 20 tenzilât vardır.

Üzümcülük hakkında lâvhalar

Ziraat vekâleti tarafından üzüm zeriyyatına taallük eden renkli lâvhalarından kâfi miktarda renkli tablolar bastırılarak İstanbul vilâyetine gönderilmiştir. Üzümlü istihsalile sarfını teşvik eden bu lâvhalar muhtelif müesseselere dağıtılmıştır.

Üzümcülüğün faydalarına dair bu lâvhaların daha başka şekilleri bastırılarak icap eden yerlere dağıtılacaktır.

Müessif hadise

Hakem de halka hürmet
etmeği bilmelidir

Evvelki gün Taksim stadyomunda teessüf edilecek bir hadise olmuştur. Galatasaray - Beykoz takımları arasında maç yapılırken bir aralık Galatasaray sol açığı, bir çarpışma neticesinde yere düşmüş ve bayılmıştır.

Maçın safahatını takip eden fotoğraf muhabirimiz Faik bey bunu da tesbit etmek istemiştir. Fakat oyunu idare eden Cafer bey gelmiş ve muhabirimizi şiddetle itmiş, buna mâni olmuştur.

Bir zamanlar Fenerbahçe takımında güzel oyununu zevkle seyrettiğimiz Cafer beyin bu hareketine şaşkı. Hakemler halktan hürmet istemekte ne kadar haklı iseler kendilerinin de halka o derece hürmet etmeyi bilmeleri lâzımdır. Bilhassa bir vazife ile orada duran bir gazete mensubunu itmek çirkin bir harekettir. Teessüf ederiz.

Su birikintileri

Son günler zarfında yağın yağmurlardan ötede beride su birikintileri peyda olmuştur. Geceleri karanlıkta, bu birikintiler sokaklardan geçenleri rahatsız etmekle beraber gündüzleri çocuklar için mükemmel bir eğlence teşkil ediyor. Bir çok çocuklar buralarda kâğıttan kayık yüzdürüyorlar.

Yazma ve dokumacılar
kooperatifi

Yazma ve dokumacılar cemiyeti âzası arasında bir kooperatif kurulmuştu. Kooperatifin Sarıyerde kurduğu imalâthane gün geçtikçe faaliyetini artırmaktadır. İmalâthanede haftada binden ziyade işçi çalışıyor. Kooperatif, Üsküdar, Yeniköy, Yenikapı gibi yerlerde de bulunan diğer yazma imalâthanelerine iş verecektir.

Neden bozuk?

Rıhtım şirketinin
tamirine mecbur
olduğu sokaklar

Galata rıhtımına müvazi bulunan sokaklar senelerdenberi tamir edilmemiştir. Belediye bu sokakların rıhtım şirketi tarafından tamir edilmesi lâzım geleceğini iddia etmiş ve keyfiyeti rıhtım şirketi nafia komiserliğine bildirmişti.

Mukavele mucibince rıhtım şirketi bu sokakları tamir etmediği takdirde tamirleri doğrudan doğruya hükümet tarafından yapılacak ve şirketin varidatına yazıyet edilmek suretile tamir masrafı tahsil edilecektir.

Nafia komiserliğinden belediyeye gelen cevapta nafia vekâletinin de belediyenin noktai nazarına iştirak ettiği ve keyfiyetin şirkete tebliğ edildiği bildirilmiştir.

Kalp 25 kuruşluk

Nedim ve Şükrü isimlerinde iki kişi Sirkeci civarında sarraflık ve tütüncülük yapan bir adamdan sigara almışlar ve bir yirmi beş kuruşluk vermişlerdir. Sarraf parayı tetkik edince bunun sahte olduğunu görmüştür. Hadise zabıtaya haber verilmiştir. Zabıta Nedimle Şükrüyü yakalayıp tahkikatı genişletmiştir.

Afyon satıyormuş!

Polis sabıkalı bir
yankesiciyi yakaladı

Cuma günü sinema gişelerinin önlerine toplanan kalabalığı kontrol etmek üzere orada dolaşmakta olan taharri memurları kalabalık arasında bir adamın şüpheli bir vaziyette gezindiğini görmüşler ve kendisini yakalamışlardır. Yapılan tahkikatta bunun maruf sabıkalılardan Aleko isminde bir yankesici olduğu anlaşılmıştır. Alekonun üzeri aranınca cebinde kutulara doldurulmuş hap halinde afyonlar bulunmuştur.

Alekonun bunları kendisi kullandığı gibi ötekine berikine de sattığı anlaşılmıştır. Afyonlar müsadere edilmiş, Aleko mahkemeye verilmiştir.

Bir hayvan hırsızı yakalandı

Rami civarında Ramazan isminde bir hayvan hırsızı yakalanmıştır. Ramazanın başka ortakları da bulunduğu anlaşılmıştır. Tahkikat devam ediyor.

Bir çarpıda

Çarpıldık!

Küçükken en büyük korkum çarpılmaktı. Ağzımdan kötü bir laf çıkacak, yalan yere yemin edeceğim, münasebetsiz bir hareket yapacağım da çarpılacağım diye ödümlü patlardı.

Bu çarpılmak korkusuyla bir çok çocukluk senelerim zehir zemberek olup geçti. Kendinden büyüklere el kaldırma... Çarpılırsın, kolun arkaya kaçır! Sakın yalan yere yemin etme... Çarpılırsın. Oturma çarpılırsın, kalkma taş kesilirsin.. Kazara ağzımdan bir şey kaçtı değil mi? Eyvahlar olsun! Etraftan feryatlar:

— Aman gitti çocuk... Gitti çocuk... Muhakkak çarpılacaksınız!. Yarın sabah kalkınca bir de bakacaksınız ki ağzın ensene kaçmış. Ağzını ensende bulacaksınız...

Aman efendim, o korku ile yaptığım için mi nedir?.. Bu müthiş akıbet beni sabahlara kadar rahatsız eder, gece rüyamda sabahlara kadar ağızları ensesinde acayip acayip mahlûklarla uğraşır dururdum.

Koca çocuk olmuştum. Halâ çarpılmaktan korkardım. Bir de bugün bakıyorum da bütün dünya sanki hep bir ağızdan anasına, babasına pay vermiş gibi, büyüklerine el kaldırmış gibi, ağzından kazara pis bir lafı kaçırılmış gibi yamrı yumru çarpılmış!.. Yer yüzünde - çocukluğumda geceleri rüyalarım giren ağızları ensesinde adamlar gibi - çarpılmıyan; yamulmıyan, eğri büğrü olmıyan hemen hemen bir şey kalmadı gibi...

O kadar ki bu yamulma illeti çocuk oyuncaklarına kadar geçti. Eskiden, bizim çocukluğumuzda balon denilince toparlak, küre şeklinde şişmiş bir lâstik akla gelirdi değil mi?.. Bir de bugünkü balonlara bir göz atın. Tünelin Karaköy kapısında duran balonculara bakın... İğri, büğrü, çarpuk, çurpuk yılanlar, çifte boyuzlu, korkunç suratlı kırmızı ciller, kapkara boyanmış, müthiş gözlerini açmış, basık suratlı araplar!..

Fakat bütün bunlara müthiş olduğu kadar yamukluk ilâve edin!.. Bugünkü çocuklara hayret ediyorum. Bu acayip şeyleri oyuncak diye korkmadan nasıl ellerine alıyorlar. Ben çocuk olsam korkarım doğrusu... Oyuncak dediğin biraz sevimli olmalı...

Ne dersiniz çocuk zevki bile çarpıklığa, yamrı yumruğu doğru gidiyor. Dünya çarpıklığa, yamrı yumruğu doğru dönüyor. Geçen gün inhisardan bir şişe likör aldım. Ucubei hilkat gibi yamuk bir şişe.. Hani şişenin ağzını vallahi tereddütle buldum... Düz bir şey yapmak, bugün artık modası geçmiş bir şey, eski kafalılık âlâmeti!..

Hikmet Feridun

Amca Beye göre...

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

Köylü — Aman beni yalnız bırakma Amca bey, otuz yaşına geldim...

... İstanbullu daha yeni görüyorum...

... Meğer ne kalabalık memleketmiş!

... Sokağa çıkınca şaşırıyorum! Aman yanımdan ayrılmı, alimallah kaybolurum!

A. B. — Merak etme delikanlı, bir şey benzerleri arasında kaybolur, su koca şehre bak, sana benzer sıhhatli bir adam daha var mı?

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharrir: M. R.

Fakat nazikâne bir şekilde de olsa, istifaya davet edilmesinden pek muğber olan İzzet paşa, bütün bu ısrarları reddetti. Ve evvelki noktâ nazarını muhafaza ettiğini, hiç bir memuriyet kabul etmemek kararında olduğunu söyledi.

Sadırazamla dahiliye nazırı, İzzet paşanın bu katî sözleri karşısında fazla söz söylemeği doğru görmediler. Ve nezaretten ayrıldığından mütevellit teessürlerini hararetle bir lisanla tekrar ederek veda edip çıktılar. Artık İzzet paşanın istifası, resmî ve katî bir şekil almıştı.

O akşam ajans telgrafları bu istifa haberini müstacelen bildirdiler. Maamafih yeni nazırın ismi etrafında uzun tahminler yapılmadan ertesi gün Enver beyin harbiye nazırı olacağı her tarafta duyuldu.

Bu neticeyi alan Talât bey, doğruca telefona koştı, Enver beye: — Şimdi istifayı temin ettik. Hemen kâğıdını sadırazamla hazırlıyoruz. Derhal saraya göndereceğiz. Yarın makamına oturursun! Tebrik ederim, hayırlı olsun!... dedi.

İki derece birden terfile paşalık!

Ötedenberi harbiye nezaretine tayin edilen askerî erkânın rütbe-rinin mirilivalktan aşağı olmaması adeta bir anane hükmünü almıştı. Henüz daha kaymakam rütbesinde bulunan Enver beyin aynı rütbe ile nezaret makamını işgal etmesi hem bu ananeye mügayir telâkki edilecek; hem de gerek orduda, gerek memlekette iyi karşılanmıyacaktı. Binaenaleyh, Enver beyin ünvanını paşalığa tahvil etmek zarurî görüldü.

Halbuki Enver beyin miriliva olması için arada altı senelik bir müddeti geçirmesi kanunen lâzımdı. Derhal buna da bir kulp bulundu: Bingazi harekâtına iştirak ettiği için kademine üç sene ve Balkan muharebesindeki hizmeti için de daha üç sene zamm edilerek rütbesi livalığa terfi edildi. Bu suretle paşalık ünvanını alan Enver bey, İzzet paşanın istifasının ertesi günü harbiye nezaretine resmen tayin edildi: 21 kânunuevvel, 329 (1913)

Enver paşanın iki derece terfii ile harbiye nezaretine getirilmesi, Cemal bey için büyük bir inkisarı mucip olacak ve bu sefer de Cemal beyin - Enver paşanın yaptığı gibi - tazyike, izaca başlayacağı muhakkaktı.

Talât bey, bu tehlikeli oyuna tekrar girmenin, bir taraftan Enver beyi memnun ederken diğer taraftan bir Cemal bey meselesi ihdas etmenin doğru olmayacağını düşündü.

Cemal ve Enver, bunlar öyle ezeli birer rakiptiler ki birini memnun ederken diğerini ihmal etmek, İttihat ve Terakkinin intizam, sükün ve huzuru namına isabetli bir hareket sayılamazdı. Bilhassa kademsi ve rakibinden daha küçük rütbede bulunan Enver beyin iki derece rütbesini terfi ettirerek paşalığa çıkarmak, Cemal beyi hâlâ miralaylıkta bırakmak Cemal beyin kin ve istirkabını büsbütün körüklemek demektir. En-

Talât beyle bir kısım İttihatçıların muhalefetine rağmen iki derece birden terfile harbiye nazırlığına geçen Enver paşa

ver beyin mirilivalkla harbiye nezaretine tayin edildiği gün, nafıa nazır vekili miralay Cemal beyin de Balkan muharebesindeki hizmetinden dolayı kademine üç sene zamm edilerek rütbesi livalığa terfi edildi. Ve her ikisinin terfileri de aynı günde ilân edildi! Umumi harbin son günlerine kadar birbirinin rakibi, fakat aynı siyasetin peyrevi olan İttihat ve Terakkinin bu iki uzvu bu suretle rütbe noktâ nazarından birbirlerine tercih edilmemiş oluyorlardı.

Ordudaki tasfiyeye karar veren kim?

İzzet paşanın çekilmesi ve yerine Enver paşanın harbiye nazırı olması, o zaman halk arasında bir takım dedikodulara sebebiyet vermişti. Güya ordu içinde vücutlarından hizmet memul olmanın ve hükümete muhalif olanları tekaüde sevk etmek üzere İzzet paşaya teklifat yapılmış, fakat İzzet paşa bu tensikatın icrasile orduyu gençleştirmeğe razı olmadığı için harbiye nazırlığından istifa etmiş imiş!.. Hakikatte bu hususta İzzet paşaya böyle bir teklif yapılmadığı gibi, İzzet paşa da bunu reddetmiş mevkîe gelmiş değildi.

Halbuki Enver paşa zamanında yapılan bu tasfiye işine ordunun terhisinden sonra İzzet paşanın İstanbul'a avdetini müteakkip derhal başlanmıştı: İzzet paşa, erkânı harbiye umumiye reisi Hadi paşanın (şimdi yüz elliliklerden) riyaseti altında bir komisyon teşkil etti. Bu komisyon, Balkan harbinde deruhte ettikleri vazifeleri tamamiyle ifa edemiyen ve bundan sonra da gerek yaşları, gerek vaziyet ve iktidarları itibarıyla kendilerinden bir hizmet beklenmeyenleri tekaüde sevk etmek için tetkikata başladı. Bu komisyon, yalnız paşalarla miralaylardan üç yüz kişinin isimlerini ihtiva eden birinci defteri hazırlayarak harbiye nazırı İzzet paşaya vermişti. Fakat İzzet paşa, defterin muhteviyatını tastik etmeden nezaretten ayrıldı.

(Devamı var)

Davet

C.H.F. Eminönü Nahiyesinden: Nahiyemizin senelik kongresi 8/1/934 pazartesi günü saat 18 de Ankara caddesi No. 57 nahiy merkezinde toplanacağından arkadaşların gelmeleri rica olunur.

Bugün son gün
42 nci SOKAK
Şayanı hayret rövlü filmi
ALEMDAR
sinemasında (11863)

Bu perşembe akşamı
SARAY
(Eski Glorya) sinemasında
Hesapsız şaheserlerin unutulmaz mümessil **RAMON NOVARRO** oyunu ve güzel tenor sesi ile
NİL ŞARKISI
Metro Goldwyn - Mayer'in Fransızca sözlü filminde seyircileri bir defa daha teshir edecektir. (11907)

Bugün en güzel filmi görmek isteyenlere: **IPEK** sinemasında **FRIEDRİK MARCH ve CLAUDET COLBERT** tarafından Fransızca sözlü olarak ibda edilen
PRENSES NADYA
filmini görmelerini tavsiye ederiz. Ayrıca **KUKLALAR** türkçe şarkılı komedi ve dünya havadisleri
Bugün **ELHAMRA** sinemasında **KAHIREDE AŞK GECELERİ** (11912)

SARAY
(Eski Glorya) Sinemasında **VAN DYKE** tarafından yapılan ve **ANITA PAGE - LEWIS STONE - PHILIPS HOLMES - WALTER HUSTON** tarafından temsil edilen:
GECE HAKİMİ
filmî kemalî muvaffakiyetle devam ediyor. İlahten: Fox Journal (11916)

Fransız edebiyatının şaheserlerinden **HANRİ BATAILLE**'in meşhur
ÇIPLAK KADIN
filmî Fransızca sözlü olarak **MELEK** sinemasında büyük muvaffakiyetler kazanıyor. Baş rollerde: **FLORELLE - ALICE FIELD** Ayrıca: Paramount gazetesi
Bugün **ELHAMRA** sinemasında **KAHIREDE AŞK GECELERİ** (11913)

Bu hafta
ŞIK SINEMA
MARLENE DIETRICH
KIRIK MABUDE
filmî
Reji: **ROUBEN MAMULIAN** (11929)

Siz de mutlaka görünüz:
ARTİSTİK
Sinemasında, güzel şarkılı
SENİN GİBİ BİR KADIN
Büyük komedi müzikalını 10.000 den fazla kişi görmüştür. Oynayanlar: **LIANE HAD SZOKE SZAKALL GEORG ALEXANDER - FRITZ KAMPERS** (11909)

Bu akşam 19,30 da **İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu**
Lüküs Hayat
Büyük operet
Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit **UMUMA**

TURK Sinemasında Bugün matinelere itibaren

Merkez Tayyare Filosu
FRANSIZCA SOZLU ŞAHESER
Ayrıca (Fatty) nin iki kısımlık komedisi ve Pathé Journal (11924)

Pangaltı **TAN Sinemasında**
Bugün mevsimin pek yüksek filmi ve kudretli bir aşk menkıbesi olan (Fransızca sözlü)
Aşk hüzünleri
Oynayanlar: **Norma Shearer ve Frederic March**
İlahten: **YENİ FOX JOURNAL**
Telefon: 48374 (11856)

Clark Gable ve Carol Lombard
KADIN ve KUMAR
nam en son Fransızca sözlü filmlerinde pek yakında
IPEK sinemasında
Görüneceklerdir. (11911)

Pek yakında
Boğaziçi Şarkısı
(11925)

Kadıköy
Havagazi şirketi
8 kânunusani pazartesi günü saat 15 te Kadıköyünde Süreyya paşa sineması salonunda verilecek olan ameli yemek ve pasta pişirme dersine bütün hanımefendileri davet eder.

BORSA

İstanbul 6 Kânunusani 1934

(Akşam fiatleri)		Tahvilât	
Istikrazlar			
Ist. dahili	95	T. askeriye	9,75
1933 Istikrazi	98,50	Elektrik	—
Şark d. yolları	2,45	Tramvay	—
Unitürk	26,70	Tünel	17,75
II	25,75	Rihtm	46,55
III	26,20	Anadolu	45,50
Gümrükler	8	Mümessil	53,05
Bağdat	9,75	Esham	
		İş Bankası	10
		Hamiline	10
		Müessis	110
		Terkos	21,50
		Çimento Ar.	11,90
		Unyon dey.	17,70
		Şark dey.	1,—
		Balya	1,85
		Şark M. ecza	2,85
		Çek fiatleri (kap. sa. 16)	
Paris	12,06	Prağ	15,92
Londra	691,50	Viyana	4,22
Nüyork	74,50	Madrid	5,77
Milano	9,01	Berlin	1,98,99
Brüksel	3,39,91	Zloti	4,2083
Atina	82,70	Peşte	3,575
Cenevre	2,44,70	Belgrat	34,7475
Amsterdam	1,17,51	Bükreş	79,59
Sofya	65,84,25	Moskova	10,94
		Nuket (satış)	
		20 f. Fransız	167
		1 sterlin	690
		1 dolar	134
		20 liralık	219
		20 F. Belçika	118
		20 dramli	24
		20 I. İsviçre	818
		20 leva	25,—
		20 kuron Çek	118
		1 florin	83,—
		1 şilin, Av.	24,50
		1 pezeta	16,—
		1 mark	49,—
		1 zloti	24,—
		20 ley	0,28
		20 dinar	46,—
		1 Çernover,	—
		1 altın	9,33
		1 mecdiyo	0,34
		1 banknoş	2,28

Beyoğlunun en merkez yerinde
Kiralık apartıman
Beyoğlu İstiklal caddesi Şık sineması karşısında 156 numaralı İstiklal apartımanında bir daire kiralıktır. 5 oda, banyo ve mutfak. Kapıcıya müracaat.

Matbuat balosu
Senenin en nezih ve kibar balosu olan Matbuat balosu bu sene de 18 İkinci Kânun 934 perşembe günü akşamı **MAKSİM SALONLARINDA** verilecektir. Kotiyon ve hediyelerin mebzul ve zengin olmasına bilhassa itina edildiği gibi balo esnasında da müteaddit sürprizler hazırlanmıştır.

Bu çarşamba akşamı saat 21 de
SARAY
(Eski Glorya) sinemasında
Meşhur Estonyalı Dansöz
ELLA ILBAK
bedii rakıslarının yegâne müsameresi
Fiyatlar - 50 - 100 - 150 kuruş (11908)

Bugün
ASRİ SINEMADA AŞKA KİM İNANIR?
Albert Prejean, Jim Gerald ve Renee St. Cyr'in fevkalâde filmi görünüz. Bugün 16,5 matinesile suvarsinde Moris Şevalyenin mu-kallidi **SERENO'nun** numaraları

Şarkı kralı
JOSE MOJİKA
Yeni şarkı repertuarını dağıtmak için yeniden İstanbul'a geliyor. (11910)

GÜNÜN HABERLERİ

Etiket koymalı

Kilo için okka fiati istiyenler

Bazı esnafın ihtikârına meydan vermemek lâzım

Yeni ölçüler her tarafta muntazam tatbik ediliyor. Fakat ilk gün de yazdığımız gibi bir çok esnaf fiatleri indirmemişlerdir. Bunlar kilo için de okka fiati istiyorlar.

Bir kısım esnaf ise okka fiatini kiloya indirirken bir kaç kuruş zammederek yuvarlak hesap şekline koymuşlardır. Meselâ okkası 30 kuruşa satılan bir malın kilosu 23 kuruş 16 para ederken 25 kuruştan aşağı vermiyorlar. Kilosu 36 kuruş eden bir malı 40 kuruşa satıyorlar.

Bir kısım zarurî ihtiyaçtan olan eşya vardır ki bunların fiatleri muayyendir. Halkın aldanmaması için bu eşya üzerinde behemehal etiket bulunması mecburiyeti konmalıdır. O zaman ihtikâr yapılmamasının bir derece önüne geçilebilir?

İktisadî teşkilât

İktisat vekâletinde teşkilât lâyihası hazırlanıyor

İktisat vekâleti teşkilât kanunu lâyihası hazırlanmaktadır. Yeni teşkilâtta evvelce yazdığımız gibi elektrik umum müdürlüğü ihdas edilecektir. Bundan başka standardizasyon bürosu, sanayi fen heyeti, tarifeler müdüriyeti gibi şubeler bulunacaktır.

Elektrik umum müdürlüğüne İstanbul sanayi müdürü Refik beyin getirileceğinden bahsetmiştik. Bu müdüriyete, elektrik mühendisi Şevki beyin tayin edileceği de söylenmektedir. Standardizasyon müdüriyetine de, ticaret odası tetkikat müdürü Hakkı Nezihî beyin geleceği kuvvetle söyleniyor.

Cami hırsızı

Eline geçeni alıp kaçarken yakalandı

Zabıta camilerden öteberi çalan bir sabıkalıyı yakalamıştır. İstanbul tanınmış sabıkalılarından Nuri isimindeki bu adam evvelki gece sabaha karşı Galatada Yeraltı camiine gitmiş ve sabah namazından evvel camiye süpürmek üzere hademenin açtığı kapıdan içeriye girmiştir.

Bu sırada hademe bir iş için dışarıya çıkmış olduğundan Nuri camiye boş bulunmuş ve eline geçen süpürge, faras, kilim ve sairiyi toplayıp bir köşeye yığıldıktan sonra ampulleri sökmeye başlamıştır. Nuri bir kaç ampul söktüğü sırada dışarıdan ayak sesleri duyulmuş ve derhal söktüğü ampullerle diğer eşyayı alıp kapıdan çıkmıştır.

Bu esnada camiin hademesi de kapıya gelmiştir. Hademe camiden ellerinde eşya ile yabancı adamın çıktığını görünce bunun hırsız olduğunu anhyarak bağırmağa başlamıştır. Yetişen polis devriyeleri Nuriyi eşyalarla beraber kaçarken yakalamışlardır. Eşyalar müsadere edilmiş, azılı hırsız adliye verilmiştir.

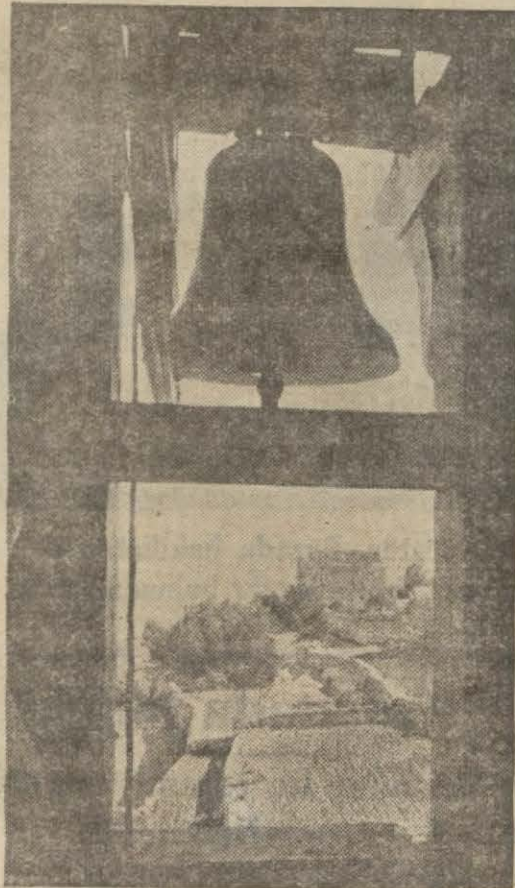
Turhal fabrikası

Pancar ekilecek saha kararlaştırıldı

Turhal şeker fabrikası için, pancar ziraatine elverişli topraklar, bir fen heyeti tarafından tetkik ediliyor. Heyet şimdiye kadar Zile, Amasya, Merzifon, Köprü, Havza, Lâdikte tetkikatını bitirmiş, buradaki arazi sahipleriyle pancar bağlantısı yapmıştır.

Bu zürraa pancar tohumu dağıtılacaktır, Turhal fabrikası pancarın kilosunu 40 paraya alacaktır.

Bir çanın sesi

Noel münasebetile Kudüste ki Beytullahim kilisesinin büyük çanı geçen hafta saatlerce çalmıştır. Bu çanın kendisine mahsus sesi radyo ile bütün dünyaya neşredilmiştir.

Takas usulü

Ispanya bu esasa göre anlaşmalar yapıyor

Ispanya, ticaret ve sanayi nezareti, ithalât eşyasına karşı kontenjan koymağa karar vermiştir. Ispanya, Fransız kontenjan sisteminde olduğu gibi, ithalâtı muhtelif memleketlere göre taksim edecektir. Bu vaziyet karşısında Ispanya ithalâtını tahdit edecek, kendisinden ne kadar mal alınır, o nisbette dışarıdan ithalât yapacaktır.

Türkiye - Ispanya arasında akte-dilecek ticaret muahedesi bu esas dahilinde olacaktır.

Bir âfet

Cenubî Afrikada müthiş tuğyan

Zarar ve ziyan milyonlarca lirayı buldu

Kap 6 (A.A.) — Cenubî Afrikada görülmemiş bir feyzan olmuştur. Bu feyzan büyük bir tehlike teşkil etmektedir. Yüzlerce insan evlerini terketmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Orang nehrinin taşmasından dolayı zararlar daha şimdiden bir buçuk milyon İngiliz lirası tahmin ediliyor. Vadi boyunca ve vadideki sulama kanalları mahvolmuştur. Yüzlerce hayvan ve koyun seller tarafından sürüklenmektedir ve nehir boyunca olan çiftçilerin nesi varsa hepsi mahvolmuştur.

Cenubu garbî muntakası tamamen tecrit edilmiştir. Hiç bir tren Orange nehrini geçemez.

Amerika maliyesi

Maliye nazırı para bulacağına emin görünüyor

Vaşington 6 (A.A.) — Maliye nazırı M. Morgenthau, yeni bütçenin borsa mahafilindeki tesirini iyi buluyor. Nazır demiştir ki: «Para bulacağımıza eminiz ve bulacağız. Derhal işe başlayacağız.»

M. Morgenthau, hükümetin bakaya vergileri toplamak için tedbirler alacağını ilâve etmiştir. Bunların miktarı 800 milyon dolar kadardır.

Ödünç para veren müesseseler

Ödünç para veren müesseseler, ticaret müdüriyetine beyanname vermektedirler. Şimdiye kadar 78 müessese beyannamesini vermiştir. Bu beyannameler tetkik ediliyor.

Rumen kabinesi

Yeni kabine teşekkül ederek işe başladı

Bükreş 5 (A.A.) — Başvekil M. Tataresco bugün saat 13,30 da Sinayada kral tarafından kabul edilmiş ve yeni hükümet listesini takdim etmiştir.

M. Bratiano müstesna olarak eski kabineye dahil olan bütün nazırlar yeni listede de dahildir. Maliye nezaretini M. Slavescu deruhte etmiştir. M. Titulesco hariçiyeyi ve başvekil M. Tataresco ticaret nezaretini muhafaza etmektedirler.

Kral, parlâmentonun 31 ikinci kânuna tehirini mübeyyin kararnameyi imza etmiştir.

Avrupaya 50 talebe gönderilecek

Ankara 5 — İktisadî program katiyet kesbedince bir çok sanayi adamına ihtiyacımız olacaktır.

Programdaki sanayi kısmının tamamile tatbiki için sanayi adamına ihtiyacımız fazladır. Bunun için yüksek mühendis ve yüksek teknik adamı yetiştirmek maksadile Avrupaya 50 talebe gönderilecektir.

Bundan başka İstanbul ve İzmirde fabrikalara mütehassıs amelle yetiştirmek üzere kurslar açılacaktır.

Rüküş Hanımlar

Yazan: Sermet Muhtar | Tefrika No. 4

Eski Boğazlıçın bir pazar kayığı

Gelgelelim, selâmlıkta da boy boy, çeşit çeşit; biçim biçim ağalar... Hepsî çarebru, hepsi eli yüzü düzgün, hepsi levent...

Evvelbahar nihayete erip te haziran girdi mi, Gâvur Ömer paşa, al ve etbâna kumandayı verir, hafta içinde, Sülimaniyedeki meş-tadan, körfezdeki sayfiyeye göç edilmiştir.

Boğaziçinin ballı börek zamanı; tam tadımın başladığı mevsim. İlk zamanlar, daha Şirketihayriye vapurları işlemiyor; kayıkla gidilip geliniyor. İlkbaharın letafetine, taravetine diyecek yok amma sayılı fırtınaları da ardarda...

Sarayburnundan çarhederek Kızkulesini geçip, küreğe kuvvet, akıntıya karşı mecelleşirken, şeytan kulağına kurşun, bir Filizkiran yahut Tozkoparan fırtınası selâmün aleyküm dedi mi, anfor da sağlı sollu çevirdi mi, satlıcan ensende hazır...

Binaenaleyh, haziran girmeden Boğaza rağbet, nevama eseri cinnet...

İşte bu hususlara binaen, Gâvur Ömer paşa da, herkes gibi haziran içinde yalısına taşınır, hayattan bir kat daha gâm almağa başlamış.

Haftada üç, dört gün, altı çifte kayığıle İstanbula geçer, Sirkeçiden atına binip makamı memuriyetini boylar, ikinci suları betekrar iskeleye avdetle gene kayığına kurulup çubuğunu yakar, etraf ve eknaftı temaşa kıla kıla, dalkavuklarile hoşbeş ede ede, körfeze gelir, koltukla yalısına çıkarmış.

Hemen soyunup, kutnu geceliğini, gezi hırkasını, kakum kürkünü giyip sırtı vereceği sediri tayin edermiş.

Haremde keyif çatacaksa musandıralı pembe odanın köşesi... Selâmlıkta çakıştıracaksa, öbür bölükteki şehneşinli filizî odanın köşesi...

Vakti kerahetin zaman ve dakikası muayyen. Saniye şaşmıyan kronometre karşıda.

Haziranda, Emirgân korusunun üstündeki hünkâr köşkü... Temmuzda, Baltalimanı sirtlarındaki fıstık ağaçları... Ağustosta, Rumelihisarının en arka burcu...

Son pazar kayığı geçip güneş, ufka bir mizrak boyu yaklaşarak, tam hünkâr köşkünün cihannümasına, fıstığın dalları üstüne, Hisarın küçük burcunun tepesine geldi mi, saniyesi saniyesine vakti kerahet.

Paşa o anda ellerini çıkarır, haremde ise ebru yanaklı, billür gerdanlı, ince belli cariyeler, selâmlıkta ise dörtkaşlı, yalabuk yüzü, sütlün endamlı ağalar, derhal seğirtir, kollar sıvanırmış.

Öyle bir çilingir sofrası ki ağ-zımıza lâyük.

Som gümüş, iki kulplu, koskocaman bir tepsi... Üstünde, kar dolu fağfur çanaklar içinde, elmastraş sürahilerde, bâdenin âlâ-sı; meze olarak ta kuş sütünün maadası...

Boncuk işlemeli hasırlılarda buz gibi sular.. Saksonya tabak-larda yaş yemişler.. Porselen kâ-selerde kuru yemişler...

Gâvur Ömer paşa, gel keyfim gele başlarmış.

Sazende cariyeler, karşısına dizilmiş; kemençeleri, tamburları, kanunları, tefleri ele almış; hepsi alesta. (Ne emrediyorsunuz efem?) diye efendilerinin gözünün içine bakıyorlar.

Hazret, selâmlığa ikbal buyurmuşsa, aradaki mabeyin kapısı açılmış; önüne Çinkâri nakışlar ve resimlerle müzeyyen, atlas paravana konmuş.

Saz akordlarını, ufak tefek zimbirtıları müteakip, gazeller, şarkılar, peşrevler, semailler, ortalığı inim inim inletiyor.

Paşanın çoluğu, çocuğu yok mu?

Yağma yok... Paşanın çoluğu da varmış, çocuğu da... Kırk yıllık bir kaşık düşmanile Mürat isminde bir necli necibi de mevcutmüş. (Yani, romamızın başında ismi geçen Şehlevent hanımefendinin pederi mükerrerleri).

Ömer paşa, velinimeti biminneti, cennet makam Hüsrev paşa tarafından azat edilip deri devlete çırak çıkarıldığı senelerde, cebinde daha para pul yokken, padişah sikkesine piştov atarken, çöpçatanın çattığı kaşık düşmanı da, yalının içinde. Hatunun sabi sübyan, biricik oğlu Müratlık ta hakeza...

Hanımefendi de hanımefendi imiş; yani ya, mostranın bir günasımıyış...

Altı karış boy, kukla kadar cüsse, yengeç gibi vücut; bir adet rüküş... Haline bakmadan, başına buyruk; kendi eğlencesinde; hususî âleminde...

Haremin koca bir bölümü müşarünleylehaya tahsis edilmiş. Yer yerinden oynasa, kıyamet kopsa, dairesinden çıkmıyor; kapı dışarı bakmıyor.

Ne mi yapıyor?

Boynu mendilli, kesik saçlı, kıvrık zülüflü, zarif zürefa, nazik, nazenin, bir sürü havatini başına toplamış; içlerinden birini de ser-taç edinmiş; havayı hevesinde pervazda...

Onun bölümünde de, takım takım sazandeler, hanendeler; kemaniler, udiler, kanuniler; gazelhanlar, manihanlar, koşmahanlar...

(Arkası var)

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLİK	750 »	1450 »
3 AYLİK	400 »	800 »
1 AYLİK	150 »	

Abone ücretleri doğrudan doğruya AKŞAM idaresi namına gönderilmelidir. Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Ramzan: 20 — Ruzukasım: 61
S. İsmak Güneş Öğle İkinci Akşam Yata
E 12,43 2,30 7,24 9,47 12 1,38
Va. 5,39 7,26 12,20 14,43 16,56 18,34

Harehane: Babıâli civarı
Acemusluk Sk.
13 No.

MUHABİR MEKTUPLARI

Yakalanan kaçakçılar

Büyük bir çete nasıl ele geçirildi?

Cenup hududumuzda büyük bir kaçakçı çetesinin ele geçirildiğini yazmıştık. Kilitlenmiş bir mektup bu hususta şu malûmatı veriyor:

Kilis 1 (Hususi) — Senelerdenberi kaçakçılıkla meşgul ve müstehir ve bütün avenesi en az 15 sene hapse mahkûm Elbistanlı Dede Bekirle rüfekasından mürrekkep ve müsellâh 31 kişilik bir kafile 30 kânunuevvel cumartesi günü 55 hayvan yüklü kaçak eşyayı Suriyeden Türkiyeye ithal ederlerken Carabulsa Nizip arasında muhafaza kuvvetlerimiz tarafından çevrilmişlerdir.

İlk müsademe her ne kadar reisleri Dede Bekir maktul düşmüş ise de kaçakçılar yine ateş hattını yararak dahile doğru ilerlemeye muvaffak olmuşlar, fakat kendilerini musırrane bir şekilde takip eden süvari muhafaza memurlarından yakayı kurtaramıyarak en nihayet ikinci bir defa müsademeye mecbur kalmışlardır.

Bilâfâsıla 6 saat devam eden bu ikinci müsademede kaçakçılar 2 maktul vermişlerdir. Bu son müsademede muhafaza memurlarından 25 yaşlarında ve henüz namzetlenmiş olan Urfalı Salih efendi şehit düşmüş ve muhafaza kuvvetlerimize yardım eden bir köy muhtarı da kolundan yaralanmıştır.

Gazi Antepten ve Nizipten imdat ve muavenete gelen muhafaza kuvvetlerini görünce kaçakçılar teslim mecbur kalmışlardır.

Kaçakçılardan üçü ölü, üçü yaralı ve 26 sı diri derdest edilmişlerdir. 15 mavzerle 55 hayvan yükü muhtelif cins kaçak eşya Antebe nakledilerek muhafaza memuruna muazzam bir cenaze alayı tertip edilmiştir.

Cenaze alayına bilûmum memurlar, bir bölük asker, bir müfrez jandarma ve bir çok muhafaza ve polis memurları ve azim bir halk kütlesi iştirak etmişlerdir. Şehidin mezarı buketlerle süslenmiş ve nutuklar söylenmiştir.

Kooperatifçilik cemiyeti

Ankara 6 — Türk kooperatifçilik cemiyeti kongresi ikinci toplantısını dün burada yapmıştır. Cemiyet nizamnamesi için hazırlanan proje dünkü toplantıda kabul edilmiştir.

Cemiyet fahri reisliğine iktisat vekili Celâl, cemiyet reisliğine iktisat profesörü Yusuf Kemal, idare heyetine doktor Cevat Nasuhi, Alâeddin Cemil, Nusret Vamık, Şuayip Nizami, Cemal Ziya, Bürhan Ziya, Mehmet Ali Tayyar, Ali Süreyya beyler seçilmişlerdir.

Konyada zirai vaziyet

Konya 4 (A.A.) — Bugüne kadar bol ve faydalı yağmurlar yağmıştı. Havalara biraz daha müsait gittiği takdirde bu seneki zeriyyat miktarının geçen seneye nazaran daha fazla olacağı kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Ziraat bankası vasıtasıyla üç milyon kilo tohumluk buğdayın tevzi ettirilmesi köylülerimizin yüzünü göldürmüştür.

İki hayvan hırsız yakalandı

Üsküdar civarında hayvan hırsızlıkları yapan Muharrem ve Osman isimlerinde iki kişi yakalanmış ve Üsküdar adliyesine teslim edilmişlerdir.

Memleket haberleri

Zonguldakta bir yerli mallar sergisi açılmıştır. Sergi çok rağbet görmüştür. Burada hakikaten pek güzel eşya teşhir ediliyor. Yukarıdaki resimler serginin açılma resmini, bu resimde bulunanları ve sergiden bir kaç köşeyi gösteriyor.

Sinopta kış

Balıkçılar fırtınadan balık avlıyamıyor

Sinop 1 (Hususi) — Bu sene kış çok şiddetli fırtınalarla geçiyor. Sinop balıkçıları bu havalara yüzünden hiç bir iş göremiyorlar. Arka limanda denizi dolduran hamsi havanın sertliği ve dalgaların azameti hasebile avlanmıyor ve balıkçılar bu hale karadan seyirci kalıyor. Eğer havalara böyle devam ederse bu küçük balıklar yürüyüş yapıp Sinop balıkçılarının ellerinden kurtulacaktır.

Bu avsızlık arasında halkın meyas olduğu bir nokta da vilâyetin lâğvı meselesidir. Son zamanda bu şayia ve havadisler katî bir şekil aldığından herkesi bir düşünce almıştır. Memlekette yalnız memur maaşı döndüğünden halkın bu düşüncede hakkı vardır.

Muğlada tütün satışları

Muğla 5 (A.A.) — Tütün satışları batî bir surette devam ediyor. Tütün tüccarları merkezde Milâs ve Bodrumda mübayaatta bulunuyorlar. Geri tütün kumpanyası daha iki bin balya kadar mübayaatta bulunacaktır.

İnhisar idaresi piyasayı boş bırakmıyor. Fethiyede yalnız inhisar idaresi tütün alıyor. Şimdiye kadar vilâyette bir milyon kilo kadar tütün satılmıştır.

Serseri köpekler

Gireson 4 (Hususi) — Görele kazasında serseri köpekler çoğalmıştır. İki gün evvel, mebus Şevket beyin küçük kızı Melâhat hanımını bir köpek ısırması, Melâhat hanım her ihtimale karşı tedavi için İstanbula gönderilmiştir.

Nüfusa kaydedilenler

Kastamonu 4 (A.A.) — Af kânunundan istifade ederek çocuklarını nüfusa kaydetmek için müracaat edenlerin miktarı şimdiye kadar 300 ü bulmuştur. Müracaat adedi gün geçtikçe ziyadeleşmekte ve her müracaat edenin iki üç çocuğu bulunmaktadır.

Çocukları himaye

Diyarbakırda esaslı bir çalışma var

Diyarbakır (Hususi) — Son günlerde şehrimizde himayietfal cemiyeti göze çaracak bir faaliyetle çalışmaktadır. İdare heyeti değişmiş ve yenisi seçilmiştir. Çocukların hayat ve sıhhatlerini korumak için her vasıtaya baş vuruluyor. Bütün halk ve memurlarda bu cemiyete âza olmak için büyük bir rağbet mevcuttur.

Yeni idare heyeti ilk iş olarak bir yuva açmağa karar vermiştir. Buraya ilk mektebe giden şehit çocukları tercih edilmek üzere fakir yavrular alınacaktır. Vatandaşın mukadderatını yarın ellerine alacak olan bugünün çocuklarına karşı cemiyet durup dinlenmeyen bir gayretle şefkat kucagını açmıştır. Mekteplere devam eden fakir çocukların elbise ve ayakkabılarını ilk hamlede temin ettiği gibi kitap ihtiyaçlarının da görülmesine teşebbüs etmiştir.

Halkın bu çocuklara yardım hislerini cemiyet neşriyat ile de temine ehemmiyet vermiştir. Bu çalışma tarzına nazaran Diyarbakırda hemen himayietfal cemiyetine kaydedilmeyen kimse kalmıyacak gibidir.

Şunu da bildirelim ki yukarıda açılacağından bahsettiğim yuva, diğer vilâyetlere nümune imtisal olacak bir şekilde büyük ve leylî bir mektebin ilk adımı telâkki edilmektedir. Halkın nakit ve ayniyat suretile teberrüleri devam etmektedir. Tâli komitelerle kadınlar arasında da faaliyet hareketleri ilerlemektedir. Bu itibarla muhitine müsait tesir bırakan çalışkan idare heyeti ile cemiyetin reisliğine seçilen avukat Muhiddin beyin gayreti cidden şayanı tezkârıdır.

Adanada temsil

Gençler üç temsil heyeti teşkil ettiler

Adana 2 — Adanada tiyatroya rağbet gittikçe artıyor. Bunu nazarı dikkate alan gençler muhtelif temsil heyetleri teşkil etmişlerdir. Bunlardan biri ve en eskisi gençler temsil yurdudur. Bu yurt şimdiye kadar bir çok temsiller vermiştir.

Bundan sonra gençler temaşa grubu gelir. Halkevi tarafından himaye edilen bu grupun verdiği temsiller de çok muvaffakiyetlidir.

Üçüncü teşekkül gençler temsil mahfelidir. Bu mahfele mensup gençler de büyük istidat gösteriyorlar.

Giresondan fındık ihracı

Gireson ticaret odası tarafından yapılan bir hesaba göre ağustostan kânunuevvel nihayetine kadar, Giresondan 26 bin 735 liralık fındık ihraç edilmiştir.

İzmit seferleri

Kocaeli vapurunun tahsis halkı çok sevindirdi

Karamürsel (Hususi) — Deniz yolları işletme idaresi (Kocaeli) ismindeki yolcu vapurunu İzmit körfezine tahsis etmiş, vapurun büyüklüğü ve güzelliği halkı çok sevindirmiştir. Şimdi yolcuların istirahatleri temin edildiği için herkes memnuniyetle seyahat etmektedir.

Bu vapurun işlenmesi gündün güne yolcuların adedi çoğalmaktadır... Çünkü tren yolculuğu daha pahalı olduğu için İzmit iskelesinden binen yolcular (Kocaeli) vapurunu tercih ediyorlar. Kocaeli vapuru işlediği takdirde azami rağbet göreceği aşîkârdır. Binaenaleyh halkın; deniz yolları işletmesinden temennisi daima aynı vapuru bu hatta işletmesidir.

Okuyucu mektupları

Elektrik cereyanı çok kesilen bir mahalle

Unkapanında Bıçakçı mahallesinde 40 numarada Mehmet Yaşar efendi yazıyor:

Mahallemizin üç senedenberi devam eden mühim bir derdi vardır! Elektrik cereyanının sık sık kesilmesi ve bütün evlerin karanlık kalmasıdır. Evvelki gün yine saat dörtte cereyan kesilmiş ve ertesi gün öğleye kadar devam etmiştir. Bir kaç defa elektrik şirketine müracaat ettik ise de: «Hatta ârızadır» diyorlar ve bir türlü bu arızanın önüne geçilemiyor. Şirket bizi bu mütemadî rahatsızlıktan kurtaramaz mı?

Değirmenlerden vergi almak meselesi

Değirmenci bir okuyucumuz yazıyor: Mebus Hacı Mehmet beyin vergi teklifleri hakkındaki mütalâalarını gazetesinde okuyorum.

Ben de ekmeğe vergisi yerine muhterem mebusumuzun değirmenlerde unlardan çuval başına bir lira vergi alınması hakkındaki teklifi üzerine olan mütalâamı size bildiriyorum:

Bu teklif hem hazine için ve hem de namuslu değirmenciler için çok ehemmiyetli zararları mucip olacaktır.

Bu tarzda bir vergi hazine için muzırdır. Çünkü muamele vergisinin sanayie ait kısmında olduğu gibi bu vergiden de senede çok mühim mikyasta kaçakçılık olacaktır ve buna kontrol ve teftiş te mâni olamayacaktır.

Namuslu değirmenciler için de muzır olacaktır. Çünkü bugün zaten muamele vergisinin kaçakçılığa meydan vermek itibarile hemen Mehmet beyin teklif ettiği şekilde olan, yani sanayi erbabının satış kıymeti üzerinden vergi virmesi şeklinde bulunan cibayet tarzının meydan verdiği kaçakçılıktan pek ziyade müteessir olan namuskar değirmenciler ve değirmencilik müesseseleri bir taraftan mebus beyin teklif ettiği yeni vergiyi de kaçırarak değirmencilerin ve diğer taraftan muamele vergisinde olduğu gibi hiç şüphesiz bu yeni vergiden de istisna edilmesi lâzım gelen köy değirmenlerinin o vakit fiatleri müsait bularak şehir ve kasabalara da girebilecek olan unlarının rekabetlerine ise artık hiç dayanılmıyarak büsbütün ezilecekler, mahvolacaklardır.

Halbuki hükümetin düşündüğü gibi buğday müstahsillerini korumak için ekmeğe üzerinden vergi almak (bittabi ekmeğin üzerine fırıncıların pul yapıştırmak suretile) o mahzurulara hiç bir veçhile meydan vermiyecek, en kolay ve en müessir surette kontrolu kabil olacak, en az masraflı mucip bulunacak ve devlete en fazla rendiman verecek bir vergi sistemi olacaktır. Bu sisteme karşı haklı olarak ileri sürülecek hiç bir itiraz olamaz.

Seyrisefainden kadro harici kalan kamarotlar

Mülga Seyrisefain idaresi kadro harici kamarotları namına Sücudi efendi imzasıyla aldığımız şu mektubu neşrediyorum:

Benimle bir çok arkadaşlarımız mülga Seyrisefain idaresinin kamarotlarından idik. Yeni teşekkül eden deniz yolları işletmesi müdüriyetine kadro fazlası addedilerek vazifemize nihayet verildi. Sabık idare zamanında maaşlarımızdan kesilen ve idareden infikâkimizde bize iadesi lâzım gelen depozito paralarımız henüz yeni idare tarafından bize verilmemiştir.

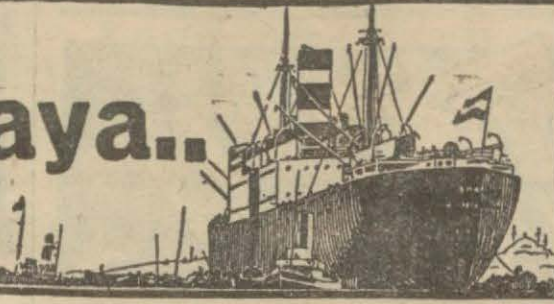
Bu hususta yaptığımız müteaddit müracaatlara karşı mülga idarenin hesabı tetkik ve tasnif edinceye kadar bu paraların sahiplerine iadesi imkânsız olduğu cevabı verildi. Halbuki Seyrisefain idaresi lâğvedildiktenberi altı aylık bir zaman geçmiş olduğu halde hesapların hâlâ tetkik ve tasnif edilmemesi ve binnetice paralarımızın geri verilmemesi bizi çok müşkül bir vaziyete sokuyor. Bu hususta mercüinin nazarı dikkatini celbetmenizi ve mağduriyetimizin temadisine meydan verilmemesini rica ederiz.

[Kadro harici bırakılan kamarotların bu şikâyeti tamamen yerindedir. İdare ile alâkaları kesilmiş olan kamarotlara depozito paralarını bir an evvel iade etmek lâzımdır.

Deniz yolları işletme idaresinin himmetinden bu meseleyi bir an evvel neticelendirmesini temenni ederiz.]

Istanbuldan Londraya..

Şileple bir yolculuk

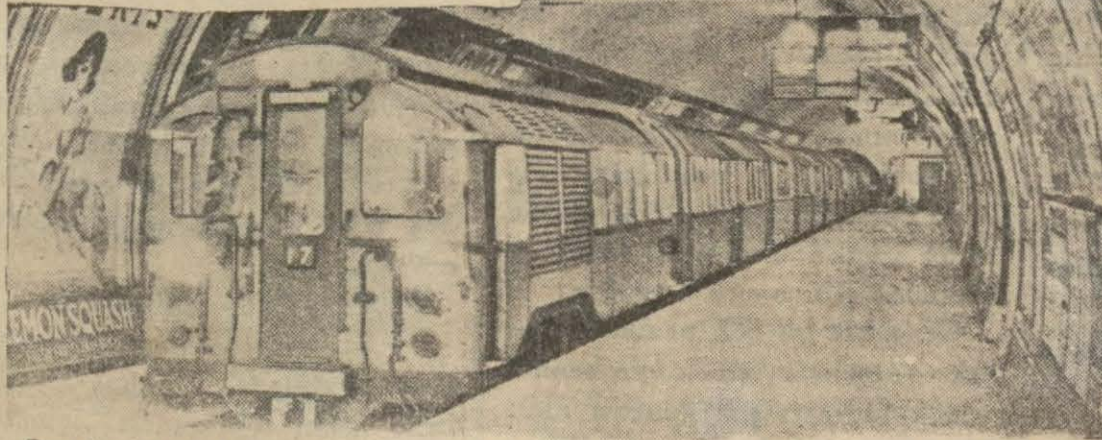
Kendiliğinden inip çıkan merdivenler

— 24 —

Londra sokaklarında kalabalık

Dokuz milyona yaklaşan bir nüfusu bir araya toplayan Londranın en köşe bucak yerlerinde bile geniş, büyük caddeler var. Hele merkeze doğru yaklaştıkça sokakların canlılığı o nisbette ziyadeleşiyor... Cityde, Strand, Holborn, Oxford Street, Piccadilly gibi bazı caddelerde sabahtan akşamlara kadar hiç durmadan akıp giden otomobil, kamyon, otobüs cereyanı içinde bir yabancı'nın afallamasına imkân yoktur.

Böylece durmadan akıp giden bu cereyanı, dört yol ağzlarında polisler bir işaretlerle zaman zaman durdurur, mukabil istikametten gelenlerin geçmesini temin ederler, bu arada da yayalar bir kaldırımdan ötekine geçmek ce-

Central London hattı üzerinde bir İstasyon, Bir yeraltı hattına giriş

şaretini gösterebilirler. Geniş caddelerin orta yerleri müşteri bekleyen taksilere ayrılmıştır. Hele ikişer katlı otobüsler var ki âdetâta koca bir canavara benziyor... Durak yerlerine dördü beşi birden gelip kaldırımların kenarına maharetli manavralarla diziliyorlar, yolcu bırakıp yolcu aldıktan sonra yine öyle süzülür gibi sessiz sadasız uzaklaşıyorlar.

Yeraltı meydanları

Sekiz on işlek caddenin birbirine düğümlendiği mühim meydanlarda halkın rahatça istedikleri cihete gitmelerini temin için yeraltında geçitler meydana getirilmiştir. Yirmi otuz ayak merdivenle inilen bu yeraltı meydanları, yukarıda olduğu gibi güzel ceme-kânlarla süslenmiş, gazete, kitap, tütün, sigara satan mağazaları var. Bunların arasında yer yer merdivenlere giden dehlizler kenarına sokakların isimleri işaret edilmiş, istediğiniz yere rahatça geçebiliyorsunuz.

Bu yeraltında işlemek Londra için o kadar şiddetle hissedilmiş bir ihtiyaç ki şehrin her tarafına tüneller açılmış... Dışarıda sokakların kalabalığını bu suretle hafifletmek istemişler... Bundan başka çok geniş bir sahaya yayılmış olan bu şehirde gideceğiniz bir yere çabuk varmak isterseniz en emin vasıta bu yeraltı demiryollarıdır.

Başlangıçta şehrin yalnız merkez kısımlarile muhitini birleştiren bu demiryolları şimdi daha uzaklara kadar götürülmüş, hattâ bazı istikametlerde «Grater London» denilen Londranın dış mahalelerini bile aşmış...

Londranın ilk yeraltı demiryolu 1861 de yapılmıştı, bu hatlarda buharlı lokomotiflerin çektiği trenler işlerdi. Tabii tünellerin içi dumanlarla dolar, vagonlar kömür

tirdiniz mi kirşinize bir ikinci merdiven çıkıyor. Escalator denilen bu kendi kendine inip çıkan merdivene sağ ayağınızı atarak geçtiniz mi, artık bırakın merdiven sizi yukarı çıkarın, yahut aşağı indirsin... Siz iki tarafa dizili resimli ilânlara bakarken hiç ayağınızı kimildatmadan yukarı çıkıyorsunuz.

Fakat her yerde ve her zaman işi acele olanlar, yahut hareketsiz duramayanlar vardır. Bunlar merdivenleri daha çabuk belki de ikişer ikişer çıkmak isterler, bu gibilere yer vermek için basamağın sağına çekilirsiniz, istiyenler arkadan gelir, sizi geçip gidebilirler. Hele kalabalık saatlerde bu otomatik merdivenlere dizili halk, kuklalar gibi çıkıp inmeleri pek hoş bir manzara teşkil eder.

Yeraltı dehlizleri

Bugün on kumpanyaya ait muhtelif hatlar sebebiyle Londranın altı bir köstebek yuvasına benze-miş... Bu hatlar bazı yerlerde birbirinin üstünden, yahut altından geçiyor.. Bu suretle yeraltında üç dört hattın üstüste dizildiği mühim İstasyonlar da var... Buralarda bir hattın ötekine geçmek suretile şehrin istediğiniz semtine gidebiliyorsunuz...

Bu değiştirmeler için yeraltında uzanıp giden dehlizlerden geçmeniz ve hattın vaziyetine göre beş on metre yukarı çıkmanız, yahut aşağı inmeniz lâzım... Geniş lâvhalar her tarafta size muhtelif kollara ayrılan dehlizlerin ucunda varacağınız hattın uğruyaacağı İstasyonları bildirir.. Fakat her adımda bir önünüze çıkan bu dehlizlerde, ve merdiven başlarında kaybolmadan yolunuzu bulabilmeniz oldukça bir melek ve dikkat ister.

Otomatik merdivenler

Yeraltı İstasyonlarına ekseriyetle büyük asansörler içinde inilip çıkılır. Bu asansörlere altmış, yetmiş ve izdiham saatlerinde üstüste yüz kişi kadar sığabilir. Oxford ve Piccadilly Cireus gibi bazı mühim ve çok kalabalık İstasyonlarda yolcuların rahat inip çıkmaları için otomatik merdivenler yapılmış... Bazılarında bu merdivenlerden üç dört tanesi yanyana dizilmiş, pek derinlerde olanlarında merdivenin birini bi-

tirdiniz mi kirşinize bir ikinci merdiven çıkıyor.

Escalator denilen bu kendi kendine inip çıkan merdivene sağ ayağınızı atarak geçtiniz mi, artık bırakın merdiven sizi yukarı çıkarın, yahut aşağı indirsin... Siz iki tarafa dizili resimli ilânlara bakarken hiç ayağınızı kimildatmadan yukarı çıkıyorsunuz.

Fakat her yerde ve her zaman işi acele olanlar, yahut hareketsiz duramayanlar vardır. Bunlar merdivenleri daha çabuk belki de ikişer ikişer çıkmak isterler, bu gibilere yer vermek için basamağın sağına çekilirsiniz, istiyenler arkadan gelir, sizi geçip gidebilirler. Hele kalabalık saatlerde bu otomatik merdivenlere dizili halk, kuklalar gibi çıkıp inmeleri pek hoş bir manzara teşkil eder.

Bu eskalatorları çok kalabalık bastırın büyük mağazalarda da görürsünüz. Bunların daha garibini bir fabrikada gördüm...

Fotoelektrikli merdivenler

Burada merdivenin bütün gün boş yere işlememesi için çok yeni bir ihtiradın istifade edilmiş... Merdivenin alt ve üst başına birer fotoelektrik kutusu konulmuş... Bundan çıkan ve gözle görülemiyen bir katot şuaı var... Şimdi biri merdivene yaklaştı mı tabii bu kutunun önünden geçecek ve şuaın kesilmesine sebebiyet verecek. İşte bu hal fotoelektrik cereyanını bir alternatif cereyana çevirmeye kâfi geliyor ve bu da merdivenleri işleyen makineyi harekete getiriyor, merdiveni çıkan-kimse yukarıya vararak adımı dışarı atınca merdiven de kendiliğinden duruyor.

Kasa hırsızlarını nasıl yakalıyorlar

Bu fotoelektrik tertibatından bankalar, büyük dükkânlar, hususile mücevherci mağazaları başka bir maksat için de istifade ediyorlar-mış... Hırsızlara karşı bu usul en iyi tuzak hizmetini görüyor. Gece yarısı kimsenin bulunmaması lâzım gelen bir yerde meselâ bir kasa başında dolaşan ve bilmeden aletlerin önünden geçen hırsız, birdenbire ortalığı velveleye veren bir çan gürültüsü içinde ne tarafa döneceğini şaşırarak yakayı bekçilerin ve polislerin eline veriyormuş... Faik Sabri

Haftalık siyasî icmal

Fransanın Almanyaya cevabı - Amerika reisicum-hurunun Avrupa meselelerine nazarı - Romanya başvekilinin katlinden doğan karışıklıklar

Fransız kabinesi nihayet Almanyaya verilecek cevabı kararlaştırmış ve merkeze gelen Paris sefiri ile Berlina gönderip Alman olarak evvelce neşredilmiş oldu-ya hükümetine bildirmiştir. Cevabın muhteviyatı gayri resmî günden iki tarafın efkârı umumiyesi şimdiden vaziyet almıştır.

Fransanın davasına göre esas mesele, silâhları azaltmak olduğundan bu, her hangi bir devletin mevcut silâhlarını arttırması şeklini alamaz. Almanlar ise bu iddiayı mügalâta addediyorlar ve Versay sulh muahedesiyle Almanyaya silâhlarından tecrit edilirken bu ahkâmın galip devletler için sırf bir nümune olmak üzere vazedildiğini kayıt ve kendilerinin silâhlarını azaltmağı taahhüt etmiş olduklarını ihtar ediyorlar.

Almanlar, bu taahhüde bundan sonra dahi riayet edilmediği takdirde Versay muahedesinin galip devletler tarafından ihlâl edilmiş sayılacağını ve binaenaleyh Almanyanın istediği gibi silâhlanmakta serbes kalacağını da anlatıyorlar

Fransa cevabında nihai kararların Cenevrede verilmesi lâzım geldiğini de anlatmıştır. Halbuki Almanyaya Cemiyeti akvamdan, buraya bir daha dönmek üzere çıkmış bulunduğundan bu hususta Fransanın istediğini Almanyanın terviç eylemesine ihtimal görülmemektedir.

Maahaza Fransanın müzakere-nin devamına açık kapı bıraktığı şüphesizdir. İngiltere hükümeti Fransanın Almanyaya cevabı itilâfa zemin olabilmeye için Paris kabinesi üzerinde sonuna kadar tesir yapmağı çalışmıştır. Şimdi de İngiltere hariciye nazırı bu vahim vaziyet karşısında alınacak vaziyeti tayin için M. Mussolini ile görüşmektedir.

M. Rooseveltin nctku

Amerikanın yeni reisicumhuru mister Roosevelt Avrupa meseleleri ve Avrupa devletlerinin aldığı vaziyetten dolayı bir türlü hal ve tesviye yoluna giremeyen cihan meseleleri hakkında fikir ve nazarını açık bir surette söylemekten çekiniyordu.

Lâkin eski reisicumhur Vilsonun yıl dönümü münasebetile irat eylediği nutukta Avrupa cihan meseleleri hakkında gayet açık ve tenkitkârane bir lisan kullanmıştır.

Amerika reisicumhuru cihan sulhünün ve istikrarının bir türlü husule gelememesini ve tehlikede kalmasını milletlerin değil bunların lider ve başlarının ihtiraslarına atfetmekte ve Vilson cihana devamlı sulh ve saadet yollarını gösterdiği halde gûya 1919 sulh muahedesini tanzim için toplanan ve sözde devlet adamı olan siyasî ricalin bunu nazarı ehemmiyete almadıklarını ve Cemiyeti akvamın siyasî menfaat, şahsî şeref ve itibar ve millî tevessü gibi hisler ile büyütüldüğünü beyan ederek hem Versay muahedesine, hem de Cemiyeti akvamın şikline şiddetle hücum etmiştir.

Mister Roosevelt silâhları bırakma meselesinin halli için şu teklifleri dermeyan etmiştir:

1 — Her millet kısa bir zamanda her türlü tecavüzî silâhları il-

ga etmeli ve yenisini yapmamalıdır. İstilâlara karşı tahaffuz için her millet hudutlarında istediği kadar sabit toplar ile mücehhez istihkâmlar vücuda getirebilmelidir. Tecavüzî silâhların saklanmadığı yahut yeniden yapılmadığı için teftişler yapılmalıdır.

2 — Hiç bir milletin millî hududunun öte tarafına müsellâh kuvvetlerini göndermeyeceği bir beyanname ile taahhüt edilmelidir. Böyle bir hareket bütün beşeriyet tarafından bir tecavüz telâkki olunarak takbih edilecektir.

Mister Rooseveltin bu ameli telifleri ve nazarları Avrupada ve bahusus Fransada müsait bir surette telâkki edilmemiş ve bilâkis memnuniyetsizlik uyandırmıştır.

Romanyada karışıklık

Balkanlarda ahvalin tam düzeleceği bir sırada Romanya başvekilinin Ducanın katledilmiş olması, gerek Balkanlarda, gerek orta Avrupada çok mühim mevki bulunan Romanyanın dahili ve harici vaziyetini karıştırmıştır. Romanya kralı, kendisini tahta getiren ve parlâmentoda kahir ekseriyete istinat eden millî köylü fırkasının Romanyayı bulundugu siyasî, malî ve iktisadî büyük müşkülât ve buhrandan kurtaramıyacağına kanaat hasıl eylediğinden Ducayı iktidar mevkiine getirmiş ve intihabatta mumaileyhin fırkası liberaler, parlâmentoda çok büyük bir ekseriyet kazanmıştı.

Duca ilk iş olmak üzere müfrit faşist fırkalarının tahrikât ve faaliyetini şiddetli ve zecri tedbirler ile menetmişti. Bu suretle temin eylediği sükûnet içinde malî ve iktisadî mühim tedbirlere müracaat edecekti.

Lâkin faaliyetten menedilen faşist fırkaları tethiş usulüne müracaat ederek Ducayı katil ile bütün memleketi dehşet içinde bıraktıklarından kabinenin kalâzaları da tereddüde düşmüşlerdir. Böyle bir anarşi, dahilde ıslahat yapmağı imkân bırakmadığı gibi haricte de kuvvetli bir politik takip edilmesine müsaade etmemektedir.

Şimdi Romanya ricali bütün gayretlerini memleketin asayişin muhafaza ve temin etmeye hasretmiş bulunuyorlar. Romanyadaki bu karışıklık Balkanlarda başlamış olan uzlaşma ve teşriki mesai faaliyetini şimdilik bir müdet tehir edecektir.

Amerikada bütçe açığı

Vaşington 4 (A.A.) — Amerik 31/12 tarihinde mali senenin ilk 3 ayını 1156 milyon dolar açıkla kapamıştır. Bu açığın 1153 milyon doları fevkalâde masarıftır. Alelade varidat 1496 milyon dolardır. Alelade masarif ise 1466 milyondur. Düyunu umumiye 2 milyardır.

Rusyadaki alman mühendisler harice çıkarılmıyor

Berlin 4 (A.A.) — Wolff ajan-sından: Salâhiyettar membadan bildirildiğine göre Rusyada bulunan Alman mühendisleri ve teknik işçilerin Ruslar tarafından hudut haricine çıkarıldığına dair e-nebi gazetelerin neşriyatı kâmilere asılsızdır.

Yazan: SULEYMAN KANI — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur —

Tefrika No. 215

Abdülhamit bir kadını nasıl nikâh ederdi

Abdülhamidin dört kadın efendisi daima nikâhli olmamıştır; bazı ikballerle de nikâhlanmıştır.

Yanan Ulviye sultanın validesi baş kadın efendinin vefatında baş kadın efendi olan ikinci kadın büyük şehzade Selim efendinin, ve şehzade Ahmet efendi ile Zekiye sultanın; sıra ile derecesi yükselen ikinci kadın efendi Naim Sultan ile Abdülkadir efendinin, üçüncü Mestan kadın efendi Bürhanettin efendinin, dördüncü Emsalnur kadın efendi Şadiye sultanın, baş ikbal Müşfika hanım Ayşe sultanın, üçüncü ikbal Sazekâr hanım Refia sultanın, dördüncü ikbal Fatma Pesent hanım dokuz aylık iken kuş palazından vefat eden Hatice sultanın, beşinci ikbal Behice hanım Nureddin efendinin, altıncı ikbal Saliha hanım Abit efendinin anneleri idi.

Şehzadeler sarayda mahsur ve hariç ile ihtilâttan memnu bir hayat geçirdiklerinden tahsilleri mahdud kalmıştı. Yalnız her biri bir iş, çoğu musiki öğrenmişti.

Bunlar on yaşına gelince anneleri yanından ayrılır, kendilerine ayrı daire tahsis olunurdu, hepsinin musikiye merakı, bilhassa Bürhanettin efendinin istidadı ziyade idi.

(Sanayii nefise) mektebi muallimi (Valori) efendi şehzadelere resim dersi verirdi.

Şehzadeler askeri rütbeleri hazinediler amma alaylarının yüzünü ancak selâmlık resimlerinde görürlerdi. Abdülkadir ve Ahmet efendiler süvari, Abdürrahim efendi topçu, Bürhanettin efendi bahriyeli idiler.

Abdülhamit sultanların nikâhlarında vekâlet eden şeyhülislâmlara bin altın atıye ihсан eder, diğer vekil ile şahitlere muhtelif kıymetlerde eşyadan hediyeler verirdi.

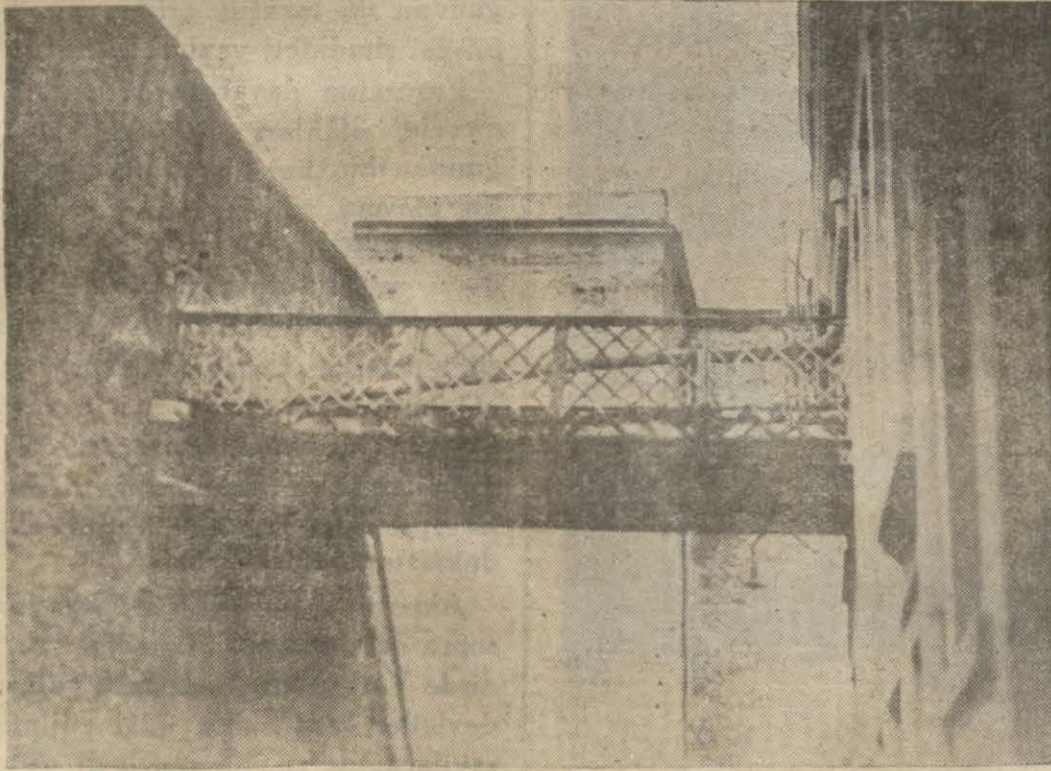
Kırım muharebesi esnasında İstanbul'a gelen Fransız kibarından madam dö Sentarno Abdülmecit ile görüştüğü sırada müslümanların dört kadın alabilmesi sebeplerini sormuştu da Abdülmecit:

— Evet! Dört kadın alırsınız! Birisini gözleri için, diğerini ağzı, ve çenesi için; üçüncüsünü şunun, dördüncüsünü de bunun için! lâtifile cevap vermişti.

Babası ve ecdadı gibi Abdülhamit te dört kadın haricinde gözde ve ikballerinin cazibeli gözlerinden, şehvetengiz dudaklarından, balık eti vücutlarından veya narin endamlarından kâm almakta ihmal eylememiştir! Yalnız o tahta geçtikten sonra diğer padişahlar gibi harem hayatının haricinde kendisine zevk aramamıştır.

Sarayda kadın efendi olmak için ikballer adeta nöbet beklerlerdi. Kadın efendilerden biri öbür dünyaya göçmeli idi ki ikballer de bu mertebeye terfi edebilsinler.

Kadın efendilerden birisi vefat edince diğerleri arasında sıra ile terfi yapılır, baş ikbal olan da

Şehzadegan dairelerindeki hamam küllhanına giden köprü - nikâhli olsun, olmasın - kadın efendi olur, ikballer arasında da gene sıra ile dereceler yükselirdi.

Abdülhamit bir kadını kendisine nikâh edeceği gün ya şeyh Zafir efendi yahut sarayın baş imamı hünkârın hususî dairesine celbedilir, nikâh merasimini yaparlardı. Başmabeyinci, başkâtip yahut esvapçı başı birer tarafın vekilleri olurlardı.

Bu merasimde vazife ifa edenlerin her biri de mertebelerine göre mühim nikâh atiyelerine nail olurlardı.

Abdülhamit gebe kalan müstefreşelerinden birisinin doğurma zamanı gelince yanına becerikli ve yaşlıca kalfalardan birini verirdi. Bu hanımın baş kalfası makamında işlerine bakan bu kalfa doğan çocuğun (aba) sı olurdu. Çocuk şehzade olsun, sultan olsun büyüdükten sonra da bu kalfaya (aba) diye çağırılmakta devam ederdi.

Bir şehzade veya sultan doğunca kendisi için çocuklu veya çocuğu henüz vefat etmiş bir Çerkes süt nine ararın, para ile satın alınarak saraya celbedilirdi. Bu kadın o şehzade veya sultanın (daye) si olurdu.

Abdülhamit bıkınca, bir sebeple gözünden düşünce, saraydan çıkarılmağı icap eden mühim bir sebep zuhur edince gözdelelerini çıkarırdı, bunları kendisinin iltifat ve teveccühüne nail olanlara, büyük memurlara, saray adamlarına nikâh ile tezviç eylerdi.

Gözdelelerden başka cariye ve kalfaların çiraklık talebinde bulunmaları saraydan bıkınlık manasını işrap eylediği için adeta ayıp sayılırdı; kanunu esasî ilânından sonra bile bunlar için darılmak, esaret hayatına nihayet vermek hakkı tanınmamıştı!

Biri böyle çirak çıkarılmak istese kimse buna delâlet etmez, istiyenin mensup olduğu prenses veya kadın efendiye kimse gidip şifahen bir şey söyleyemezdi.

Bu şerait altında çiraklığı istiyen işini bizzat görmeli idi. O da kimseye görünmeden fırsatını bulup hanımının odasına girer ya yas-

tığının yanına, ya görünecek bir yere arzuhalini bırakır, hemen gidip kendi odasına kapanırdı. Çirak oluncaya kadar hizmette bulunmaz, kimse ile ihtilâf etmez, hele hanımının yüzüne hiç çıkmazdı.

Yalnız onu arzusunda haklı bulunan kalfalar istidasının tervici için propaganda yaparlardı.

Çiraklık istiyen hanımından sonra padişahın rızası lâhik oluncaya kadar beklemeye mecbur idi. Böylece aylar, seneler geçtiği olurdu. Hatta beş seneye kadar bekleyenler görülmüştür.

İşte saray haricinde (saraylı hanım) denilen kadınlar şu veya bu şekillerle saraydan çirak edilmiş hanımlardır.

Bazan bunlardan odalarında beklemekten bıkararak yahut arkadaşları tarafından ikna edilerek çiraklık talebinden feragat edenler de olurdu. Bu takdirde evvelce ne hizmette iseler gene o hizmette devam ederlerdi.

(Arkası var)

Tayyare Cemiyetine vereceğiniz
ZEKAT ve FİTNE
Tayyare, Hilâliahmer ve Hima-
yeietfal Cemiyetleri arasında
paylaşılacaktır.

Büyük Fırsat İzmirde acele SATILIK EV

İzmirin en güzel ve ferah bir yerinde, iki kat üzerinde yedi oda, bir sofa, mutfak ve sair istirahat esbabını havi, etrafı geniş ağaçlık bahçelerle muhat, güzel manzaralı, vapur ve tramvaya beş dakika mesafede çok kullanışlı bir ev acele satılmaktadır.

Görmek için İzmir, Karantine İskele caddesinde 60 numaradaki eve, anlaşmak için İstanbulda Akşam tahrir müdürü Enis Tahsin, yahut İzmir Basmanede İzmir - Kasaba hattı teftiş dairesinde Füzûzan beye müracaat etmelidir.

Bir Kış Gecesi

Bürhan Cahit

Ona öyle geliyordu ki bir elbise ile üç defadan fazla yemekte görünse bu ciğer yüzlü, burunları havada Amerikalı ve İngiliz kadınları çini gözlerini ona dikerdi:

— Ha... Bu bizim ayarımızda bir mahlûk değil! Şuna artık yüz vermiyelim!

Bu endişe onun kalbine iğne gibi batıyor. Bazen akşam yemeklerini odasına getirtmeğe kadar varıyordu.

Doktor Andrenin iştiha ve kuvvet ilaçları az zamanda tesirini göstermişti. Fakat doktor ilâttan ziyade yemek ve hafif spor rejiminde ısrar ediyordu.

O akşam yemek salonunda Leydi Hamilton ve dostları ona bir sürpriz yaptılar. Her zamanki gibi yemeğe biraz geç inmişti. Masasına yaklaştığı zaman tabağına varıncıya kadar örtünün her tarafını demet demet sarı güllerle dolu gördü.

Onun sarı güle sevgisini, her akşam masasında bir tek sarı gül bulundurmasından anlıyan İngilizler şehirden bilhassa bu küçük kucak sarı gülleri getirtmişler, masasının üstünü doldurmuşlardı. (Nevhaya!) in şaşkınlığı onların o kadar hoşuna gitti ki bütün salon âdeta salgın bir kahkahaya tutulmuş gibi onu alkışladı.

Genç kız bu çok nazikâne hareketi teşekkür etmek için hemen küçük bir sarı gül goncası aldı. Elini havaya kaldırdı ve İngilizce:

— Bir küçük diken için bu kadar gül çok değil mi? dedi.

Leydi Hamilton dayanamadı. Yerinden kalktı ve onu kucakladı. — Ooo matmazel, nasıl diken olabilirsin ki gülden ince bir kalbin var. Ve alkışlar, takdirler arasında bu çiçek dolu masayı kendi masalarile birleştirdiler.

Otel hayatı artık bütün harareti ve samimiyeti içinde devam ediyordu.

Her akşam bir eğlence tertip ediliyor ve her sabah kar oyunları, kış sporları devam ediyordu.

Nevhaya! ertesi akşam (Cauxpalas) a çaya giderken hava çok durgundu. Çıkarken şayet kar başlarsa tam saat yedide kendisini almak üzere Cauxpalasa birini göndermelerini metrdotelden rica etti.

Madam Andre ve doktor misafirlerini holde karşıladılar. Doktor, genç hastasının yüzündeki sıhhat alâimini gördükçe memnun oluyordu:

— Oh matmazel, siz çok iyi bir kızsınız... Her halde tavsiyelerimi harfi harfine yapıyorsunuz. Sizi bugün daha iyi görüyorum.

Otele ilk geldiği zamanlar şiddetli bir sinir buhranı ile karışık hazımsızlık, iştihasızlık geçiren (Nevhaya!) son günlerde tabii hale gelebilmişti.

Büyük salonun yeşil yapraklı ipek kanatlı paravanla ayrılan bir köşesine çekildiler.

Ahbaplıkları çabuk başlamış ve kuvvetle ilerlemişti.

Bilhassa doktor Andre hoş fikirleri, tatlı anlatışı ile genç kıızı çok alâkadar ediyordu.

Karı koca onu (Jenev) de evlerine davet ettiler.

Hatta doktor:

— Hakiki bir istirahat zamanı geçirmek isterseniz sizi GENEVEDE

rahat, sakin bir pansiyona yerleştirilelim. Buradaki teşrifat kaideleri orada yoktur. Çok rahat edersiniz Zaten istirahat için bu kadar yüksek yerlere gelmeğe lüzum yok. Sizin için lâzım olan muayyen bir rejimi bir zamanlar tatbik etmektedir. Bunun için de en iyi yer daima nezaret altında bulunabileceğiniz şehir pansiyonlarıdır.

(Nevhaya!) bu fikri pek fena bulmuyordu.

Cauxdaki hayat pek eğlenceli, pek yüksek bir hayattı.

Fakat genç kız buradaki insanların ihtişamile uzun zaman vakit edemeyeceğini anlıyordu.

Onun için doktorun mütalâası pek zamanında ve yerinde olmuştu. Yalnız doktor Rüşti beyin tavsiyesini hatırladı ve sordu:

— Bana İstanbuldaki doktorum, yüksek irtifalarda oturmasını söylemişti. GENEVE zannedirim bu şartı haiz değil.

— Şehrin denizden irtifacı 340 tr. Burası bin iki yüz. Fakat ben sizin burada kalmanızdan fazla bir istifade edeceğinizi zannetmiyorum. Maksat muntazam bir hayat geçirmeniz ve rejimi takip etmenizdir. Eğer tedavinizi bana terk ederseniz size iki ayda dört beş kilo kazandırmağı taahhüt ederim.

Madam Andre gülüyordu:

— Kocam kendisine çok güveniyor matmazel... Fakat bana kalırsa insan toplanmak için her şeyden evvel gönül rahatı ister.. Siz nerede daha iyi vakit geçireceğinizi ümit ediyorsanız orasını tercih ediniz.

Nevhaya! dağ otelindeki hayatın memnundu. Fakat onu sıkın üzen şeyler etrafta değil, kendi içinde olduğu için vaziyeti uzatmak işine gelmiyordu. Etrafındaki zengin kafilesi yılbaşından sonra cenuba incek. Montekarlo, Nis, Sanremo gibi eğlence yerlerine dağılacaklardı. O zaman nasıl olsa bu muhiti değiştirmek icap edecekti.

Doktorun söyledikleri daha ziyade bu noktadan onu alâkadar ediyordu.

Dedi ki:

— Burası fena bir yer değil. Fakat ne kadar olsa dar bir yer.. Ben asıl eğlenceli kış sporlarına iştirak edemiyorum. Bütün eğlencem yürümekten ibaret kalıyor. Halbuki ben bunu nerede olsa yapabilirim. Eğer bu rahatlığı şehirde her hangi sakin bir pansiyonda ve yahut otelde temin edebilirsem tabii inirim.

Doktor Andre tasdik etti:

— Ve çok iyi edersiniz matmazel... Şehir sizi daha ziyade meşgul eder. Ve öyle güzel, rahat, sakin pansiyonlar vardır ki kendinizi, bir villâdda zannedersiniz. Sonra ben size daha başka bir metot göstereceğim. Duş tedavisi yapacağım. Barsaklarımızda biraz atalet var. Onu tashih etmek lâzım. Bunu dağ otellerinde tatbik etmeye imkân yoktur

«Nevhaya!» şehre inmeye razı olmuştu. Doktorun teminatı onu tatmin etmeye kâfi geliyordu.

Nihayet karar verdiler.

Nevhaya! yılbaşında iştirak etmeye söz verdiği eğlenceden mahrum kalmamak için şehre beş gün sonra inecekti.

Madam Andre:

(Arkası var)

Bu Perdenin Arkasında

Tefrika No. 4

Yazan: Earl dorr Biggers

Türkçeye çeviren: Z. İ.

— Bu benim için ölçülemez bir saadet. *Sir Frederik*'in bana karşı gösterdiği teveccühten bah-tiyarım. Kaplan bir sinekle ko-nuşmağa tenezzül ediyor, dedi.

İskoçyalı bıyığını düzelterek gülüyordu. Çinlinin siyah gözleri, çehresi üzerinde uzun tetkikat yapıyordu.

— Sizinle tanıştığım için *Şan* çok memnunum. Rivayete nazaran mesleğimizin icap ettirdiği noktalarda aynı fikirde imişiz. Şu halde sizinle iyi anlaşacağız.

Daha sonra *Rankin Şan*'ı *Kirk*'e takdim etti. *Kirk* neşeli bir çeh-reyle:

— Geldiğimize çok teşekkür ederim dedi.

Kirk saatine bir göz gezdire-rek:

— Sade *J. W. Morov* eksik; bu sabah yolladığı mektupta lokanta-ya *Posta* sokağındaki kapıdan gi-receğini yazıyordu, bana müsa-a-de edin de o tarafta bir dolaşayım diyerek koridordan kayboldu.

İkinci kapının önündeki kol-tukta fevkalâde güzel bir kadın nazarı dikkatini celbetti. Oturula-cak başka bir yer, bulamayıp, genç kadının yanına ilisti.

— Sizi rahatsız ediyor muyum?

— Hayır rica ederim.

Bir iki dakika konuşmadan dur-dular. Nihayet *Kirk* kadının na-zarları kendi çehresi üzerinde ol-duğunu hissetti, komşusuna dö-nüp baktı; kadın gülümsüyordu. Biraz şaşırır gibi oldu; lâf söyle-miş olmak için:

— Davetliler daima geç kalır-lar, usulden midir acaba? diye mırıldandı.

Genç kadın gülümsemesine de-vam ederek:

— Galiba öyle olacak... diye cevap verdi.

— Beni hiç bir şey beklemek kadar sinirlendirmez, bari sebepleri mühim bir şey olsa; yarım saat, bir saat beklettikten sonra gelirler, sudan bir mazeret uydururlar. Siz kızmamış görünür-sünüz.

Yabancı:

— Ben de sizin fikrinizdeyim diye tasdik etti.

Yine ikisi de susmuşlardı, ka-dın elân mütebessimdi. *Kirk* artık sinirlenmeğe başlamıştı.

— Hiç tanımadığımız bir ada-mı davet etmek için yüz parça oluyorsunuz. Efendi de zahmet edip zamanında gelmiyor bile.

— Cidden büyük bir terbiyesizlik... Fikrinize tamamen iştirak ediyorum mösyö *Kirk*.

Hayretle sığıracak:

— Beni tanıyor musunuz?

— Evet, bir hayır cemiyetinde arkadaşım sizi bana göstermişti.

Kirk içini çekerek:

— Ne yazık ki bu şanstan isti-fade edemedim, fakat kimse beni sizinle tanıştırmadı. Hem söylü-yor, hem de saatine bakıyordu.

— Beklediğiniz zat kim?

— Bir hukukçu; hem de tasav-vur ediniz ki hukukçulardan nef-ret ederim. Daima insana fena havadisler getirirler.

— Evet öyle!

— Her an burunlarını başka-larının işine sokarlar.

— Ne fena şey!...

Yine sükût.

— Biraz evvel gelecek adamı tanımadığımızı söylemişiniz. Gel-

diğini nasıl anlayacaksınız?

— Yolladığı mektupta, yeşil bir şapka giyeceğini söylüyor... Ne tuhaf değil mi, kulağının arkası-na bir de pembe gül taksaydı keşki!...

— Bir yeşil şapka mı?

Genç kız daha kuvvetle gülme-ğe başladı.

Kirk kendi kendine: «Ne lâtif mahlûk» diyordu. Birden genç kı-za dikkatle bakıp dona kaldı.

— Ey büyük Allahım! Fakat. Siz.. Sizin bir yeşil şapkanı var! diye bağırıldı.

— Evet.

— Sakın.. Siz..

— Maatteessüf hakikat böyle; ne yazık ki hukukçulardan nefret ediyorsunuz..

— Hiç ümit etmedimdi.

— *J. W. Morov* benim. Birinci ismim *June*'dir.

— Halbuki ben *Jim* zannetmiş-tim. Rica ederim affediniz.

— Eğer bilmiş olsaydınız beni davet etmezsiniz değil mi?

— Bilâkis... Ötekileri davet et-medim. Vakit kaybetmiyelim, hemen benimle gelin. Holde bizi, cinayette işgal eden üç şahıs bekliyor, sizi onlarla tanıştırayım.

Genç kız ayağa kalktı, hole doğru ilerlemeğe başladılar.

— Cınaî işlerle meşgul olmayı sever misiniz?

— Evet, bilhassa boş zamanla-rımda...

— Şu halde ben de meşgul ola-cağım.

Kirk genç kızın zekâsına hayret ediyordu. Onun parlak siyah gözlerinde *Şan*'ınkiyle bir müşa-behet buldu. Onun bir iş kadını olması, güzelliğinden ve zerafe-tinden hiç bir şey kaybettirme-mişti.

Genç kıza *Sir Frederik*'e takdim etti. *Sir Frederik* ve *Şarli Şan* da genç kıza hürmetle selâmladılar.

Kirk gazeteciye dönerek:

— Niçin bana *J. W. Morovu* bildiğiniz halde kim olduğunu söylemediniz?

— Bizzat sizin keşfetmenizi ar-zu ettim, hayatta o kadar az sür-prizlere tesadüf ediliyor ki... Bu saadetin zevkini size bıraktım.

— Hiç bunun kadar güzeline tesadüf etmemiştim.

Misafirlerini tenha bir köşede hazırlattığı masaya götürdü.

Hepsi oturdukları zaman genç kız *Kirk*'e dönerek:

— Davetinizden çok mütehas-sis oldum. *Sir Frederik*'e de ayrı-ca teşekkür ederim. Her halde kendileri de bu hadiseye çok hay-ret etmişlerdir.

İskoçyalı gülümsüyerek eğildi:

— Çok fazla meşguliyetimin sizi tanımama mani teşkil etme-diğine memnun oldum. Amerika-da kadınların da hafiyelik mes-leğine intisap ettiklerini duymuş-tum.

— Her halde bu intisabı çirkin buluyorsunuz?

— Hayır... Katiyen.

— Siz mösyö *Şan*?... Eminim ki memnun değilsiniz?

Şan mahcup olarak kadına baktı.

— Bir fil, kelebek hakkında hüküm verebilir mi? Hem ne fay-da temin etmiş olur?

— Bu sualden çok manalar çı-kabilir! *Honolulu*'ya hemen dö-necek misiniz?

(Arkası var)

YENİ NEŞRİYAT

Kadro mecmuası

Kadro mecmuasının 24 üncü sayıs çıkıştır. Bu nüshada, Şevket Süreyya bey Türkiyede şeker sanayii hakkında bir tetkik yapmış, bizdeki şeker, pan-car fiatları ve şeker istihlakini beynel-mille şeker istatistikleriyle mukayese et-miştir.

Bundan başka mecmuuda beş senelik plân münasebetile Vedat Nedim beyin bir yazı ile, mühendis Şevki beyin devlet sanayinin teknik zaruretlere hakkın-da sayıları dikkat bir yazısı vardır. Tav-siye ederiz.

Radyo

7 kânunusani pazar

İstanbul : 17,30-18,30 gramofon, 18,30-19 orkestra, ve türkçe tangolar, 19,30-21 kemanî Reşat bey ve arka-daşları, 21-21,30 gramofon, 21,30-23 Semiha hanımın iştirakile (Bedayii mu-siki) heyeti.

Ankara : 12,30-13,30 gramofon, 18-18,40 Viyolonsel konseri (Edip bey tarafından), 18,40-20 alaturka saz, 20 ajans haberleri.

Bükreş (394,2 m.) — 18 orkestra, 21 şarkı, 21,20 orkestra, 22 konser, 23 konser.

Budapeşte (550,5 m.) — 20,35 ko-medi, 22 konser, 23,30 çigan musikisi, 12,15 konser.

Paris (328,2 m.) — 21,30 gramo-fon, 22,10 komedi, 22,55 film par-çaları, 12,30 son haberler.

Roma (441,2 m.) 18 konser, 19,30 gramofon, 21,30 operet.

Prağ (488,6 m.) — 21,50 konser, 22,20 Bratislavadan nakil, 23 son ha-berler, 23,20 Bründen nakil.

Varşova (1412 m.) — 19,40 şarkı, 20,05 radyo jürnal, 20,50 hafif mu-siki, 21,50 radyo jürnal, 23,25 dans musikisi.

Viyana (518,1 m.) — 17,55 gra-mofon, 18,15 müshabe, 19,55 opera, 23,15 orkestra

8 Kânunusani pazartesi

İstanbul : 17,30-18 gramofon, 18-18,30 fransızca ders (ilerlemiş olan-lara mahsus), 18,30-19,30 Münir Nu-reddin bey, 19,30-21 Bedayii müsiği heyeti, 21-21,30 gramofon ve ajans haberleri, 21,30-23 Kemal Niyazi bey ve arkadaşları.

Ankara : 12,30-13,30 gramofon, 18-18,40 alaturka saz, 18,45-19,20 dans musikisi, 19,20-20 alaturka saz, 20 ajans haberleri.

Bükreş (394,2 m.) — 19,30 orkestra, 21,45 şarkı, 22,15 piyano, 23 Ro-men musikisi.

Budapeşte (550,5 m.) — 19,50 gra-mofon, 20,40 konser, 22,45 havadis, kafekonser, 24 çigan musikisi.

Paris (328,2 m.) — 21,15 hava-dis, cazbant, 22,10 monoloğ, 22,55 gramofon, 12,10 son haberler.

Prağ (488,6 m.) — 20,10 Bratisla-vadan nakil, 20,25 konser, 21,30 ka-fekonser, 22,15 müshabe, 23 havadis.

Roma (441,2 m.) — 20,50 hava-dis, gramofon, 21,30 havadis, muzik, 23 konser, 24 havadis.

Varşova (1412 m.) — 18,15 piyano, 19,45 gramofon, 20,25 radyo jürnal, 21 konser, 22,15 keman, 23,30 dans musikisi.

Viyana (518,1 m.) — 18,15 kon-ser, 20,25 konser, 21,55 şarkı, 22,35 radyo jürnal, 23 orkestra.

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermayesi Liret 700,000,000

İhtiyat akçesi Liret 580,000,000

Merkezi İdare: MİLANO

İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELER

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Maca-ristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Lehistan, Romanya, Bulgaristan, Mı-sır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada

Afiilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Vovvoda caddesi Karaköy

Palas (Telef. 2641/2/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemiyan hanında

Telef. 2821. Beyoğlunda: İstiklal

caddesi Telef. 1046. Kambiyo dairesi

Borsada Telef. 1718.

İZMİRDE ŞUBE

kulak, boğaz, burun müthassıs

Doktor

İhya Salih

Çağaloğlu: Hamam sırasında

24 numarada - Cumadan başka

her gün - öyleden sonra saat

15 ten itibaren hastalarını ka-

bnl eder.

Her akşam
bir hikâye

Tavsiyename

Müdürün yanına girmek için kendisinden evvel sıra bekliyenlerden artık yalnız bir kişi kal-mıştı. Nürinin istikbali getirdiği tavsiyenameye müdürün vereceği ehemmiyete bağlı idi. Ya bir iş bulacak, yerleşecek, yahut boynu-nu büküp İzmire dönmek mecbu-riyetinde kalacaktı.

Bu sırada, birdenbire kapı açıldı, içeriye zarif bir kadın gir-di. Hizmetçi hürmetle kadını istikbale koştı. Kadın Nuriyi gö-rünce yüzüne dikkatli dikkatli baktı, âdeta Nuriye doğru yürür gibi yaptı. Fakat hizmetçinin de-lâletile içeriye müdürün yanına girdi.

Nuri kendisinden geçmiş, işi de, müdürü de, tavsiyenameyi de unutmuştu. Kadını kaçırmamak için kendisini sokağa attı. Ve ora-da bekledi. Filhakika biraz sonra zarif kadın dışarı çıktı. Kapıda bekliyen bir hususî otomobile doğ-ru yürüyünce Nuri içini çekti.

Ümitsizliği çok sürmedi. Çün-kü kadın Nuriyi farkeder etmez otomobile binmekten vaz geçti, yürüdü. Nuri de arkasına düştü. Biraz sonra, kadın bir dükkânın önünde durdu. Nuri bunu fırsat bilerek yanına sokuldu, bir şeyler mırıldandı. Genç kadın başını çevirdi. Nuri şapkasını yerlere ka-dar indirerek selâm verdi:

— Periler kadar güzelsiniz! dedi.

Kadın cevap vermeden arkası-nı döndü, yürüdü. Nuri peşini bı-rakmadı. Fakat kadının otomobile bineceğini anlayınca yine bir şey-ler söyledi. Bu defa kadın küçükük güzel elile Nürinin suratına mü-kemmel bir şamar yapıtırdı, ara-baya binip gitti.

Şamarı yiyince aklı başına gelen Nuri tekrar müdürün intizar oda-sına koştı. Bir çeyrek saat da-ha bekledi. Nihayet kendisine sı-ra geldi. Müdür:

— Getirdiğiniz tavsiyename, de-di, pek kuvvetlidir. Bunu na-zarı dikkate alacağım, size hali-nize münasip bir iş bulacağımı ümit ederim.

Nuri baştan atıldığını hissediyordu. Bu sırada telefon çaldı. Müdürün konuşmasından karşısın-da bir kadın olduğunu anhyordu. Müdür telefonda ki lâkırdıları dinlerken kâh gülüyor, kâh kaş-larını çatıyordu. Telefonu kapa-yınca:

— Başka bir şey söylemeyecek misiniz dedi.

— Hayır, efendim.

— Tuhaf! Karımdan yediğiniz tokattan da bahsetmeyecek misiniz?

— Hanımefendi mi idi?.. Yemin ederim ki... efendim, aklıma bile gelmemişti...

— Yüzünüze biraz dikkatli bak-mış... Halbuki o da İzmirdir. Sizi birisine benzetmiş olacaktır.

— Affedersiniz, efendim. İz-mirli dediniz, acaba isimleri nedir?

— Hatice Nimet.

Nuri o kadar şaşırıldı ki işini fa-lan sormağı aklına getirmeden odadan çıktı. O kadar heyecan içinde idi ki aklını başına toplama-k için bir kahveye girerek biraz oturmağa mecbur oldu. Hatice Nimet on altı yaşında iken kendi-sinin sevdiği kızdı. O zaman Nu-ri on sekiz yaşında idi. Hatice kü-çük bir aileye mensuptu. Nürinin aşkına mukabele etmiş ve pek kolaylıkla metresi oluvermişti. Nuri askerliği çıkınca İzmirden ayrılmış, kendisini deli gibi seven Haticeyi çarçabuk unutmuş, son-

ra başka maceralara atılmıştı.

Hatice bu ayrılıktan kalbi yara-lanır gibi olmuş, büyük bir ke-der hissetmiş, sonra kendisini avut-mak için başka bir adamla yaşa-mağa başlamış, İstanbula gelmiş, talihi yardım etmiş, nihayet iyi bir izdivaç yapmıştı.

Aradan sekiz sene geçmişti. Nu-ri o zamandanberi eski sevgilisinden hiç bir haber almamıştı. Nuri kahvede telefon rehberine sarıldı. Müdürün adresini buldu. Derhal bir taksiye atlıyarak oraya koşt-u. Kapıyı açan hizmetçi kadına hanımefendiye görmek istediğini söyledi, bir de karvizit verdi.

Hizmetçi Nuriyi küçük zarif bir salona aldı. Nuri artık bir memu-riyet elde etmek ümidine veda etmişti. Bir an için zavallı anasını düşündü. Faka şimdi gözü Hatice-ceden başka kimseyi görececek hal-de değildi.

Genç kadın içeri girdi. Arkasın-da hafif bir ev esvabı vardı. Böy-le başı şapkasız, ev kıyafetile eski zamanı hatırlatıyordu. Şimdi es-kisinden çok güzel görünüyordu. İhtimalki sık giyinmiş olmasının bunda büyük tesiri vardı.

Nuri biraz çekingen ve müte-reddit davranıyordu. Âdeta oraya niçin geldiğini kestiremiyordu. Hatice kendisine: «Şuraya buyu-runuz, oturunuz!» deyince dizle-rinin bağı çözüldü, dizüstü düştü.

Güzel kadın onu yerinden kaldı-rmak için gayri ihtiyari bir hare-ket yaptı. Farkında değil gibi, el-lerle gözlerini okşadı. Parmakla-rının arasında bir göz yaşının sı-caklığını duydu. Maamafih lâkayit bir tavırla:

— Size nasıl bir yardımda bu-lunabilirim, efendim? diye sordu.

Nuri bu soğuk muameleden sı-kılarak ayağa kalktı. Genç kadı-nın yüzüne bakmağa cesaret e-de-meden:

— Bu sabahki münasebetsizli-ğimden dolayı affınızı rica etmek için geldim, dedi.

Genç kadın bir müddet sakin durdu. Nefes intizamını kaybetti. Birdenbire bir heyecana tutulmuş gibiydi. Nihayet, ayağa kalktı. Bir elini Nürinin omuzuna koydu, gözlerinin içine derin derin baka-rak:

— Yalnız bir şeyden dolayı, de-di, benden af talep etmelisin. O da bir yabancı kadın gibi arkam-dan geldiğin için. Ben seni o ka-dar seveyim de sen beni tanıma!

Beni ikinci defa olarak yine ufak bir arzuyu tatmin için ele geçir-meğe çalıştın!

Eski aşkın sıcak hatıralarile tutuşmuş gibi hissolunan bu lâkırdılar Nuriyi titretiyordu. Genç ka-dının ellerini tutmak istedi:

— Hatice! dedi.

Fakat genç kadın geri çekilmiş-ti. Çingırağa bastı. Hizmetçi ge-lince Nuriye selâm vererek:

— Yarın zevcimın yanına uğ-rayınız, dedi. Size kati cevabını verir.

Nuri eğildi, çıktı.

Ertesi günü yeni tayin olundu-ğu vazifeye başladığı zaman, ka-lemın şefi mahrem bir dostuna:

— Gel de tavsiyenamelemin fay-dasına inanma! diyordu.

Hikâyecî

Hasekî hastanesi sertababetin-den:

Cuma günlerinden mada her gün saat 10 dan 12 ye kadar cerra-hiye ait kadın hastalarla beraber erkek hastaların da muayene ve tedavisi yapılmakta olduğu ilân olunur.

Cihan iktisadiyatı

Senenin sonunda salâh emareleri - Ham madde ve hububat piyasası - Cihan madeniyat stoku artıyor - Fransa haricî ticareti yerine müstemlekât ticaretine ehemmiyet veriyor - Yunan tütünlerini satın alan memleketler

Senenin sonu olmasına ve noel tatiline rağmen bütün cihanda ham maddeler piyasalarında fiatlerde hafif bir tutkunluk görülmüştür.

Vasatî olarak fiatlerin müşiresi 103,9 iken 104,9 olmuştur. Son günlerde cihan hububat borsalarında zaaf ve asabiyet görülmüştür. Rağmen senenin sonunda biraz daha yüksek bir fiat seviyesi üzerinde hububat piyasası büyük bir istikrar temin etmiştir. Aynı zamanda mensucat ve madenî yağlar fiati de iyileşmiştir.

1932 senesindeki fiatlerin düşüklüğü 100 rakamı nisbeti üzere 1933 senesi 27 kânunuevvelinde bir sene içinde madeniyat 99,4 den 111,3, hububat 77,9 dan 95,2, mensucat 96,2 den 104,2, bakkalıye 93,9 dan 98,3, kauçuk 105,2 den 163,1, demir ve kömür 109,2 den 115,5 olarak yükselmiş bulunuyordu. Deri de 111,6 dan 129,9 olmuştur.

Yalnız, nebatî ve hayvanî yağların fiati bir sene içinde 89,2 den 74,3 ve petrol ve müstahsalâtı 89,2 den 74,3 olarak bir kat daha immiştir.

Şu kadar var ki madeniyat fiatleri kazanmış olduğu tereffüü son günlerde gayri müsait istatistik malûmatın neşrinde müteessir olarak kısmen kaybetmiştir. Madeniyat istihsalâtının ancak tedricen artmakta olan istihlakten daha çabuk çoğalacağından ve cihan maden stoklarının bir kat daha kabarcığından korkuluyor. Geçen sene bu stoklar bir derece azalmıştı. Şimdi eski halin avdet etmesine ihtimal veriliyor.

Meselâ cihan ham kurşun istihsalâtı geçen ağustosta 98,500 tona indiği halde teşrinisanide 132,100 tona çıkmıştır. Halbuki 1932 senesi teşrinisanisinde 105,500 ton idi.

Kalay istihsalâtı teşrinievvelde 7428 ton iken teşrinisanide 8794 tona çıkmıştır.

Fransanın iktisadiyatı

Senenin sonlarına doğru husule gelen salâh Fransada büyük ümitler uyandırmıştır. İktisadî buhranın artık son haddini bulduğu ve yeni senede salâha doğru gidileceği hakkında Fransada umumî bir kanaat vardır. Şu kadar var ki Fransa fevkalâde ahvale uymak için iktisadî politikasını büsbütün değiştirmek yoluna girmiş bulunuyor. Fransa ticaret mukavelelerinde yeni bir esas ittihazına karar vermiştir. Bu esas en ziyade mazharı müsaade millet müsaadesinden feragat ederek mütekabiliyet sistemine geçmektedir.

Yani Fransa, ancak Fransanın ihracatına müsaadekârlıkta bulunacak memleketlere ticaret sahasında istifade göstermek istiyor.

İlk iş olmak üzere Fransa ticaret mukavelelerindeki muayyen tarifeye riayet etmek taahhüdünü ortadan kaldırmıştır. Gümrük tarifesi mecburiyetinden kurtulan Fransa, istediği gibi gümrük vazında serbest bulunmaktadır. Bu sayede diğer hükûmetlerden Fransız ihracatı için mühim müsaadeler koparacağını tahmin ediyor.

Şimdi bu esas Fransa kontenjan sistemine de teşmil edilmiştir. Yeni bir kanunla mevcut kontenjan miktarının yüzde yetmiş beşi, müzakere vasıtası olarak Fransa hükûmetinin elinde ihtiyat bulundurulmaktadır. Fransa bunları, Fransız ihracatına büyük müsaadeler gösterecek memleketlere hasredecektir.

Fransanın bu yeni ticarî siyaseti, Almanya ile başlayan yeni ticaret mukavelesi müzakeratını akamete uğratmıştır. Fransa Almanyanın fazla ihracatının üçte birini yahut yarısını elinden almak istemiştir. Almanya Cezayir ve Belçikadan sonra Fransanın en mühim müşterisi olduğu halde Fransa yeni ticaret sistemini kurmak için bu piyasayı tehlikeye düşürmüştür. Çünkü Fransa daha ziyade Autarki yani kendi âleminde kavrukmak yolunu tutmuş bulunuyor. Yani Fransa haricî ticarettin ziyade müstemlekâtî ile olan ticarete dayanmak tasavvurundadır.

Bundan dolayı Fransanın umumî ticaretindeki müstemlekâtın hissesi 1933 senesinde yüzde yirmi dörtten yirmi sekize çıkmıştır. Fransanın müstemlekâtına ihracatı diğer yerlere ihracatının yarısı kadardır. Fransız müstemlekâtının Fransaya ihracatı dört milyar dokuz yüz milyondan beş milyar yedi yüz milyon franga çıkmıştır.

Diğer taraftan Fransa sermayesini haricîten ziyade müstemlekâtına yatırıma mütemayildir. Bunun için muhtelif Fransız müstemlekelerine ait bir kaç istikraz birden Paris borsasına çıkarılmıştır.

Yunan tütünleri

Geçen iki sene zarfında Yunan tütünlerinin hangi memleketlere satıldığını gösteren katî malûmat ahiren neşredilmiştir. Bu malûmata göre evvelce Yunan tütünlerinin en büyük müşterisi Amerika olduğu halde şimdi bunun yerini Almanya tutmuştur. Bundan başka Triyesteye ihraç olunan Yunan tütünlerinin büyük kısmını Almanya çekmiştir. Evvelce bunları Amerika çekiyordu. Her iki senede Yunan tütün ihracatının miktarı birbirine müsavidir, yalnız kıymet itibarile fark vardır.

Holanda ile İsviçreye ihracat artmış ve Belçikaya ihracat ise iki misli olmuştur. Bilâkis Lehistan'a ihracat çok azalmıştır. Mısra ihracatı da azalmıştır. Yeni mahsul yani 1933 - 34 mahsulünün ihracatı iyi olacağı bekleniyor. Çünkü Yunanistanda geçen sene mahsulünden ancak üç yüz bin kilo stok kalmıştır. Evvelki senelerin stokları kâmilen sarfolunmuştur.

Yunanistan 1931-32 senesinde 1,976,002,816 drahmî kıymetinde 37,949,233 kilo ve 1932-33 senesinde 1,732,790,462 drahmî kıymetinde 37,181,104 kilo tütün ihraç etmiştir.

Almanya evvelki sene 328,690,054 drahmî kıymetinde 9,035,628 kilo Yunan tütünü aldığı halde geçen sene 686,248,472 drahmî kıymetinde 14,009,524 kilo tütün almıştır.

Ayaklanan Evliya

- Komedi -

Eşhaş:

Hürmüz hanım ..... Kırk beşlik, tombul bir kadın.

Mürüvvet ..... Yirmi dört yaşında genç bir dul: Hürmüz hanımın kızı.

Kara Hurşit ..... Mahallenin bıçkıntı. Uzun boylu, yirmi altı yaşında bir külhanbeyi.

Birinci tablo

[Üsküdar'da, eski tulumacı kovuşlarını andıran bir kahve: Etrafta peykeler. Duvarlarda (Bu da geçer yahul..) ve buna benzer lâvhalar. Semaver başında kahveci, baştan geçme siyah gömleği, yüzünde, eski çapkınlık ve azınlık zamanından kalma üç bıçak yerinin derin izi, dim dik duruyor. Bir köşede esrarkeş benziyen bir adam (cillâ verir..) diyerek, bol şekerli bir çay içiyor. Diğer köşede Kara Hurşit, etrafında hempalarını toplamış dört telli bağlama (= saz) ile semai ağzından şu manileri okur:]

Kara Hurşit

[Sazını çalarak:]

Karıdır yuca dağlar!
Gül açar! Bülbül ağlar!
Beni zincir zaptetmez,
Yarin bir saçı bağlar!

Ordu gelse dururum,
bıçağı savururum!
O yar bana emretsin,
Ben kendimi vururum!

[Kara Hurşit sazi bırakır. Bir arkadaşı sorar:]

Arkadaş

Ulan!.. Mürüvvet de kim?.. Bu da yeni mi çıktı?

Kara Hurşit

Bir kabheler kabhesi beni devirdi, yıktı:
Yiğitler atamazken benim karşımda aşık,
Karı beni alt ettii!.. Aklim karıma karışık:
Yediğim ekmeğ midir, toprak mı yutuyorum?..
Elimde anzarot mu, zehir mi tutuyorum?..
Yattığım yer döşek mi, kuru tahta mı, bilmem?..
Gönlüme mi küseyim, yoksa bahta mı bilmem?
Göremem: Güneş midir gökteki kandil midir?..
Gözlerimin yaşları tükenmez sebil midir?..
Yataklara mı düştüm, yoksa ayakta mıyım?..
Bilmem yaşıyor muyum, kara toprakta mıyım?..

[Maşanın üstüne bir yumruk indirir:]

Hey anam, heyl!.. Ne hoştur dudaklarımın balı,
Böyle sevda görmedim ben anamdan doğalı!..

Bir arkadaşı

Yuh olsun ervahın!.. Yüz vermiyorsa eğer,
İnsan böyle avrata saldırmasını çeker!..

Kara Hurşit

Ben yangın yerlerinde gece mekik dokurum,
Karşıma kim çıkarsa ben canına okurum!
Saksağanların fetva verdiği viranede,
Yüz kere haraç aldım; korku yoktur sinedel!
Bu gaconun önünde dermanım kesiliyor,
Bileğim bükülüyor, dizlerim kesiliyor!

[Bu sırada kahvenin gizli bir köşesinde çilingir sofrası kurulur. Omuzdaşlar içmeğe başlarlar.]

İkinci tablo

[Aynı mahallede Hürmüz hanımın evi: Cumbalı, kafesli, minderli bir oda. Bu odanın divarında da: (Gariki bahri isyanım, dahilek ya resulullah) lâvhası vardır. Hürmüz hanım, başında yemenisi, ayağında terlikleri, gönlünün ihtiyarlamasına rağmen yüzü hâlâ güzel, mangal başında oturur. Kızına hitap eder:]

Hürmüz hanım

Mürüvvet!.. Vereceğim sana garip bir haberi
Evde oturuyoruz iki kişi beraber,
Fakat bu kadar sanma: Aramızda biri var,
Yani: Biz üç kişiyiz.. Söylediler komşular!..

Mürüvvet

Anneciğim!.. Hiç birşey anlamadım sözünden,
Fakat, tuhaf bir hisle, korkuyorum gözünden!..

Hürmüz hanım

Kızım!.. Bu evde varmış çok büyük bir evliya,
Bu zatın hürmetine duruyormuş bu dünyal!

Mürüvvet

Ne dedin?!.. Evliya mı?!.. Mezarı neredeymiş?..

Hürmüz hanım

Bu, büyük bir esrarmış; bu, bilinmez bir şeymiş:
Yalnız, bu muhterem zat, çıkarmış aydan aya,
Kapanmış şu bizim taşlıktaki odaya:
Abdestini almış, kılarmış namazını,
Birkaç saat oturur, edermiş niyazını!..
Onun için odaya koydum seccade, terlik,
Minder serdim köşeye; bıraktım liğen, ibrik!..

Amerika evvelki sene 579,163,015 drahmî kıymetinde 9,431,597 kilo tütün aldığı halde geçen sene 384,674,011 drahmî kıymetinde 6,564,074 kilo tütün almıştır.

Kızım!.. Sevin: Evliya bizi herşeyden korur,
Bu ev her felâketten, her dertten uzak durur!

Üçüncü tablo

[Gece yarısı: Sokakta, Hürmüz hanımın bahçe divanı dibinde iki gölge belirir. Biri: Kara Hurşit, diğeri: Arkadaşı.]

Arkadaşı

Ulan; dikkat.. Etrafı edelim biraz dikiz,
Aynasızlar gelmesin, sonra enseleniriz!
Haydi artık.. Vakit yok, basacağım kalayı,
Varsın elâlem gelsin: İşte çektim palayı!

Kara Hurşit

Bıçakla işim yok: Karı avlıyacağım,
Benim avrat kısmını kesme asla bıçağıml!..

Arkadaşı

Ben senin yardımcımın, uzun etme arkadaş!
Çabuk sırtına bas ta, bahçe divarını aş!..

[Arkadaşı eğilir. Kara Hurşit sırtına çıkıp Hürmüz hanımın divarından atlar. Sonra taşlığa girip bir kenara bütölür.]

Dördüncü tablo

[Aylardan Ramazandır. Hürmüz hanım uyumaktadır. Mürüvvet kalkıp sahur yemeğini hazırlamak için aşağıya iner, Elinde idare kandili taşlıktan geçerken, Kara Hurşit genç kadının koluna yapışır:]

Sus.. Sesini çıkarma.. Patlatırım gözünü!
Karı!.. Buraya geldim görmek için yüzünü!

Mürüvvet

Aman!.. Hurşit, sen misin?..

Kara Hurşit

Ta kendisiyim, evet,
Aşkından ölüyorum, acı bana, Mürüvvet!..

Mürüvvet

Git.. Git.. Burada durma: Annem şimdi uyanır!..

Kara Hurşit

Yüz bin jandarma gelir, dünya kana boyanır,
Kan gövdeyi götürür, atmam bir adım bile,
Beni kandıramazsın bu dillerle, nafile!..
Madem çağırıyordun bugün neye öksürdün,
Bana karanfil attın, sonra cumbayı sürdün!
Bu: "Gece gel..", demektir, anlar olsa da eşek;
Haydi; göster bakalım, nerede serdin döşek?

[Herif sarkıntılık eder. Kadın nazlanır. Bu sırada Hürmüz hanım uyanıp yukarıdan seslenir:]

Hürmüz hanımın sesi

Kız!.. Mürüvvet!.. Neredesin?.. Kız!.. Gelsene yukarı!..

Mürüvvet

Sahur vakti yaklaştı, ısıttım sahanları!..

Hürmüz hanımın sesi

Doğru.. Ben unutmuştum.. Aferin sana yavrum,
İşte ben de uyandım, aşağı geliyorum!..

[Sevdahlarda hoşafın yağı kesilir. Mürüvvet herifi saklıyacak yer bulamaz. Çaresiz, evliyanın odasına kilitler. Hurşit, yanan zeytin yağı kandilinden odayı seyrederek Kendi kendine söylenir:]

Kara Hurşit

Amma hazırlık yapmış, beğendim işte kızı,
Ne güzel de döşemiş akşamdan odamızı:
Bu kadar ikram olur bir damada doğrusu,

[Gülerek:]

Kâfir kız hazırlamış hattâ bak ibrikle su!..

[Hurşit sarhoş olduğu için mindere çöküp uyuklamağa başlar. Ana kız sahur yemeğini yerler. Fakat ansızın mahallede yangın çıkar. Yanlarındaki ev yanmağa başlar. Yardıma gelen adamlarla Hürmüz hanımın eşyası kurtulur. Mürüvvet, korkudan delirmiş bir halde bir meydana yığılan eşyaları beklemektedir. Biraz sonra Hürmüz hanım saç, baş dağınık; göğüs, bağır açık gelir:]

Hürmüz hanım

Ben böyle şey görmedim, geldim de bu yaşama,
Kız, evden çıkıyorken, neler geldi başıma!..

Mürüvvet

Ne oldu, anneciğim?..

Hürmüz hanım

Taşlıktan geçiyorken,
Etrafımı dumandan güç halle seçiyorken,
Evliyanın kapısı birdenbire kırıldı,
Kanadın arasından bir hayalet sıyrıldı:
Baktım: Koca evliya, sakalı etmiş traş,
Beni kolumdan tuttu, yaklaştı yavaş yavaş!
Mübarek yılmıyordu ne duman, ne alevden,
Dedi: "Boş çıkar mıyım hiç ben girdiğim evden!.."

Mürüvvet

Sonra ne oldu, aman!..

Hürmüz hanım

Elinin körü oldu,
Söyliyemem, annenin çilesi yaman doldu!..

[Perde iner]

İstanbul belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesinden: İcra edilmekte olan kanalizasyon amelîyatı dolayısıyla 8/1/934 tarihinden itibaren küçük pazarda küçük Dolap, Yeni hayat ve Pazar Çeşme sokaklarının bilcümle vesaiti nakliyye kapalı bulunacağı ilân olunur. "100, "

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköz - Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

Karadeniz yolu

ANKARA vapuru 9
İkinci kânun
Salı 20 de Galata rih-tim-in-dan kalkacak gidişte Zongul-dak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfikebir, Trabzon Rize'ye dönüşte bun-lara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. "89,"

İzmir sür'at yolu

Sakarya vapuru 9
İkinci Kânun
Salı saat 11 de Galata rih-tim-in-dan kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. "90,"

Bartın yolu

Bursa vapuru 8
ikinci Kânun
Pazartesi 19 da Sirkeci rih-tim-in-dan kalkacak. Gidişte Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra Kurucayı, Cide'ye. Dönüşte Kurucayı'ya uğra-mıyacaktır. "91,"

Scandinavian Near East Agency
Galata 6 nci Vakıf han (Sabık Arapyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957-8-40923

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Danzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları Şark ve Kara-deniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Danzig - Gothenburg ve Oslo dan beklenen vapurlar.

Vikingland vapuru 14 K. saniye doğru.

Bialand vapuru 27 K. saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-dam - Kopenhag, Gdynia Götterburg, Danzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Vikingland vapuru 17 K. saniye doğru.

Bialand vapuru 29 K. saniye doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da 6 inci Vakıf han (eski Arapyan hanında) 4 üncü katta kâin acentasına müracaat. Tel. 4-4957-8-923. (11634)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

KARADENİZ YOLU

SADIK ZADE vapuru 7 ikinci

Kânun Pazar günü saat 20 de

Galata rih-tim-in-dan kalkarak

Gidişte: Zonguldak, İnebolu,

Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu,

Gireson, Tirebolu, Görele

Trabzon, Rizeye. Dönüşte

bunlara ilâveten Ofa uğraya-

caktır.

Zayı - Petrograt enstitüsüne merbut

Turkumunabir İmparator Birinci Alek-

sandr mühendis enstitüsünden 1908

senesinde aldığı diplomamı kaybet-

tigimden hüküm kalmamıştır.

Mühendis MAYMULIN (11906)

Zayı - 1928 senesinde Beyoğlu 15 nci

mektepten almış olduğum şehadetna-

meyi kaybettim. Yenisini alacağımdan

hüküm yoktur. 5/2 den Mustafa oğlu

Emin (11891)

DABCOVICH ve Şürekası

Tel: 44708 - 7 - 41220

Avrupa ve Şark limanları arasında muntazam posta.

Yakında Burgaz için hareket edecek vapurlar:

Slesvig vapuru 7 K. saniye doğru

Estland vapuru 20 K. saniye doğru

Anvers, Rotterdam, Hamburg ve

İskandinavya limanları için yakında ha-

reket edecek vapurları. ve dünyanın

başlıca limanların da transbo rdenena.

Slesvig vapuru 12 K. saniye

doğru.

Estland vapuru 25 K. saniye doğru

THEO REPPEN

Vapur acentalığı

Polish - Palestine Line of the polish

Transatlantic Shipping Co. Ltd.

Gdynia - America Line.

15.000 tonluk

"POLONIA,"

Transatlantik vapuru ile

Köstence - İstanbul - Yafa - Hayfa - Pire

arasında muntazam ve lüks azimet ve

avdet seferleri 1, 2 ve 3 üncü sınıf ka-

maraları vardır.

Hayfa - Yafa ve Pire için seferler:

11 K. sani saat 15 te

25 K. sani saat 15 de

8 Şubat saat 15 te

Doğru Köstence için seferler:

7 K. sani saat 19 da

21 K. sani saat 19 da

4 Şubat saat 19 da

Seyahat müddeti:

İstanbul - Köstence 15 saat

İstanbul - Yafa 61 "

İstanbul - Hayfa 71 "

Her türlü seyahat muhasenatını ve

son derece sağlamlığı rahati ve seyahat

müddeti itibarile bu Transatlantik bil-

hassa sonbahar ve kış mevsimlerinde

seyahat edeceklere şaynı tavsiyedir.

ORIENTMARE

Tel: 40604 İTAL-LEVALT İNE

Doğru Cenova ve Barselona için

Trabzon Samsun, İnebolu ve

İstanbuldan hususi posta

Yakında İstanbuldan ve Marmara

limanlarından Valensiya, Barselona,

Marsilya, Cenova, Savona, Livorn,

Napoli Mesina ve Katana için hareket

edecek vapurlar.

Sangigl vapuru 18 K. saniye doğru

Ginetta vapuru 20 k. saniye doğru

Yakında, Burgaz, Varna ve Köstence

in hareket edecek vapurlar

Ginetta vapuru 10 K. saniye doğru.

Nerucci vapuru 17 kânunusaniye

doğru.

LAURO - LINE

Tuna limanları Şark limanları

arasında muntazam postalar

Yakında İstanbuldan ve Marmara

limanlarından doğru Anvers, Roderdam,

Hamburg ve İskandinavya limanları

in hareket edecek vapurlar:

Chiabrera Vapuru 1-2 K. saniye

doğru.

Yakında İstanbuldan Bandırma, Tekir-

dağ Malta ve Sicilya limanlarına

hareket edecek vapurlar

Talde vapuru 2-3 K. saniye doğru.

The Italian - Palestina Line

ingiliz Mefilina S co

(Cenova)

Köstence ile Marmara limanlarından

İstanbul, Rados, Yafa ve Hayfaya

azimet ve avdet muntazam postaları.

Yakında İstanbuldan Rados, Yafa ve

Yakında hareket edecek vapurlar:

Risveglio vapuru 6 k. sanide saat

22 de

Progresso vapuru 18 k. sanide

saat 22 de

Risveglio vapuru 1 şubat saat 22 de

Progresso " 15 " " "

Yakında Köstenceye hareket

edecek vapurlar:

Risveglio vapuru 21 K. sanide

saat 17 de

Progresso vapuru 4 şubat saat

17 de

Seyahât müddeti:

İstanbul - Köstence 15 saat

İstanbul - Rados 46 "

İstanbul - Yafa 96 "

Fazla tafsilât için Galatada Frenkyan

hanında 8 üncü katta acentahklara

müracaat. Tel. 4-4708/7-41220 Emtia

in Kalacı oğlu han 1-2 numarada

Samatrasık vapur acentasına tel: 42205

yalocu için atlantik vapuru acentasına.

Galata rih-tim caddesi No. 25

Tel. 40019 (10435)

AKŞAM KİTAPHANESİ'nde

SATILAN KİTAPLAR

Muhtelif kitaplar (1)

		Kuruş
İktisat bilgisi	İbrahim Hilmi	50
Bir mekteplinin hitabesi	Muallim Çığatay	25
Çifte kan	Mübahat	20
Aryel motosiklet tarifesi		50
Güzel mektuplar	Sedat Simavi	40
Bin bir gece masalları	Ahmet Hidayet	50
Eğlenceli kitap	M. Cemal	25
Hatem Tay	Kemaleddin Şükrü	25
Leylâ ile Mecnun	Ahmet Hidayet	20
Ebu Ali Sina	Kemaleddin Şükrü	25
Harun Reşit ve Hacı Hasan	Kemaleddin Şükrü	20
İçtimaiyat prensipleri	M. Saffet	150
Yurt bilgisi	M. Emin	60
Riyaziye bakalorya reh-beri (2 cilt)	M. İzzet ve H. Fehmi	275
Riyaziye bakalorya reh-beri (1929)	M. İzzet ve H. Fehmi	50
Hesap muallimi.	M. İzzet ve H. Fehmi	150
Hendese muallimi	M. İzzet ve H. Fehmi	100
Moskova - Roma	Falih Rifki	75
Muhtarlara rehber	Reşat ve Zekâi	25
Büyük muhtaripler	Suat Kemaleddin	50
Roman	Falih Rifki	60
İmlâmızı öğrenelim	Mithat Sadullah	30
Hukuku medeniye dersleri	Ebululâ	350
Hukuku medeniye dersleri «nesip»		175
Hukuku medeniye dersleri «miras»		270
Hukuku medeniye dersleri «Şahıs hukuku»		
Radio konferansların Etilerin tekiyesi	Selim Sırrı	100
	Dr. Milâli İsmail	20
	Hakkı	
Türk askeri kıyafetleri	Muharrem Feyzi	350
İnsai vatanperverlik	Hilmi Ziya	100

Muhtelif kitaplar (1)

		Kuruş
Yaratıcı muhayyele	M. Şekip	100
Mezar kitabeleri	Sadeddin Nüzhet	50
İleri - Geri	M. Sıtkı	50
Bugün de diyorlar ki	Hikmet Feridun	100
Sovyetler eli	Vladimir Pozner	50
Bütün bir insanıyet için	Halis Ziya	75
24 saatin hıfzıssıhhası	Doktor Karl	30
Buranın dönümü	Muhlis Etem	30
Kaygusuz	Abdülbaki	100
Güne bakan	Hamdullah Suphi	100
Faşlı Ferhat	Naziften Doda	50
Türklük ve Türkçülük izleri	Reşit Saffet	50
Amerikan ruhiyatı	Buring	75
Eski Türk kıyafetleri	Muharrem Feyzi	300
Bulgaristan tetkik seyahati	M. Celâleddin	30
Memleket hikâyeleri	Bekir Sıtkı	30
Monoloğlar	Asaf Mükerrrem	20
Oyun ve sanat	Mustafa Şekip	30
Japonya		50
Kerschensteiner	İ. Hakkı	75
Hayatın son baharı	Viktor Poşe	200
Türkiyede vergi sistemi vasıtalı vergiler	Cezmi Emir oğlu	200
Türkiyede vergi sistemi vasıtasız vergiler	Cezmi Emir oğlu	200
Türkiyede vergi sistemi inhisarlar	Cezmi Emir oğlu	200
Ana dilden derlemeler	İshak Refet	200
Türk dili (1)	İbrahim Necmi	30
Türk dili (2)	İbrahim Necmi	30
Top ve tüfenk namlularının aşınması	Ahmet Hamdi	50
İnkılâp yolunda	Hilmi Malik	30
Ağaç sevgisi	Halim Baki	50
Radyo aktivite	Kerim Ömer	60

AKŞAM KİTAPHANESİ, Ankara caddesi No. 121 - İstanbul

Barut İnhisarı Umum

Müdürlüğünden:

Ankarada hipodrom ve stadyom civarında inşa edilecek 16,385,84 lira keşifli atış yerinin inşası münakasaya konmuştur.

Münakasa kapalı zarf usulile icra edilecektir. Talipler tarafından alelusul yapılacak tekliflerin 29 kânunusani 1934 pazartesi günü saat dörde kadar Ankarada Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Levazım Müdürlüğüne veya İstanbulda Galatada Bahtiyar Hanında Barut İnhisar İdaresine tevdi edilmesi lazımdır.

Teklifnameler İnhisar İdaresinden Şubatın birinci günü saat dörtte alâkadarlar huzurunda açılacaktır.

Mebani projesi, şartname ve keşifname, on lira bedel mukabilinde Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Levazım Müdürlüğünden veya Barut İnhisar idaresinden tedarik olunabilir. "37,"

Ankara Nafia Baş Mühendisliğinden:

Ankara - Kırşehir yolunun 111+200 ile 116+181 kilometreleri arasında sekiz metre açıklığında bir beton arme köprü ile 4981 metre tulunde şose inşası "17255," lira "75," kuruş bedel ile ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. 15 ikinci kânun 1934 pazartesi günü saat 15 te vilâyet encümeninde ihalesi yapılacaktır. Fazla tafsilât almak isteyenlerin Ankara Nafia Baş Mühendisliğine müracaatları. (7166)

Galatasaraylılar cemiyetinden:

5/1/934 Cuma günü yapılması mukarrer Heyeti umumiye içtiması 12/1/934 cuma günü saat 15 te yapılacaktır. Azanın teşrifleri rica olunur.

Bayram münasebetile

Kürk Mantolar

o/o 20 tenzilât 8 ay vade ile kefaletsiz olarak mağazamızda satılmaktadır.

J. BEYKO

İstanbul, Mahmutpaşa Kürkçü Han

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muameleti

Doktor - Operatör

AHMET ASIM

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Doktor - Operatör

İFFET NAIM H.

Cerrahi hastalıkları mütehassısı

Muayene saatları: 10-12 Ortaköy

Şifa yurdu; 15 - 18 Beyoğlu

İstiklal cad. 193.

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 - Üç muhafaza mevkii ile saç anbarlar pazarlıkla tamir ettirilecektir.

2 - Pazarlık 10/1/934 tarihine raslayan Çarşamba günü mevkiler saat 14 te, anbarlar 15 tedir.

Fareler ve sıçanlar yemeklerinizi telvis eyley. Eşyalarınızı harap eder. Erzaklarınızı imha eder. Bahçelerinizi, tarlalarınızı, depo, ambar, bütün eşya ve malzemenizi, meskeninizi perişan eyley. Hemen bu muzır ve belâli mahfûkatı

FAR HASAN

FARE ZEHİRİ

İle bir saniyede öldürünüz. Hasan fare zehiri bir parça ekmek veya un ile mamul tatlılara az bir miktarda sürülürse ve farelerin buldukları yere bırakılırsa her türlü fareler ve sıçanlar seve seve iştiha ile yerler ve derhal ölürlor. Bütün fareler, ölen fareyi görünce korkularından bir daha kat'iyyen çıkmazlar ve diğer bir mahalle naklederler. Bunun içindir ki farelerden kurtulursunuz. Hasan Ecza deposu.

25 kuruştur. Taklitlerinden sakınınız.

F A R Hasan Markasına dikkat.

İkinci kısım ticaret erbabına
Hocapaşa tahakkuk başme-
murluğundan:

Bir bina dahilinde icrayı ticaret ve san'at edip te ticaret ve san'at eyledikleri mahallerin icarei seneviyelerine göre vergiye tabi tutulan ikinci kısım erbabi ticaret ve san'at ihzar ve tevzi edilmekte olan beyannameyi gelecek şubat gagesine kadar alarak doldurup maliye tahakkuk dairesine vermeyen mükelleflerin icar bedelleri heyet tarafından harici tahkikata müsteniden ve emsaline kıyasen takdir ve bu suretle tahakkuk edecek vergilerine cezaen yüzde on beş zam olunacağı ilân olunur.

Zayı— Galata Kalafatyada Kürekçiler başında Paşa zade Mehmet Ali ustadan almış olduğum (350) liralık bonoyu zayı ettiğimden hükmü kalmamıştır. Çakmakçılarda büyük yeni han odabaşısı Mehmet Salih (11895)

Nafia Vekâletinden:

"60000,, adet normal meşe traversi ile 14 makaslık "546,, adet meşe makas traversi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa 21/1/934 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 te Ankarada Nafia Vekâleti Müsteşarlık makamında icra edilecektir. Münakasaya iştirak edecek taliplerin teminatı muvakkate ve cari seneye mahsus Ticaret odası vesikalarile birlikte aynı gün ve saatte komisyonunda bulunmaları lâzımdır. Talipler bu husustaki şartnameleri Ankarada Nafia Vekâleti Levazım müdürlüğünden İstanbulda Haydarpaşada Liman İşleri müdürlüğünden beşer lira mukabilinde tedarik edebilirler. "29,,

En kuvvetli bünyeler bile mukavemetlerini arttırmak için PERTEV şurubundan yardım bekleyebilirler.

Konya Mıntaka San'at Mektebi Müdürlüğünden :

Bedeli muhammeni 5372 liradan ibaret olan makine ve malzeme kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Bu makine ve malzemenin 14/1/934 tarihine müsadif Pazar günü saat on beşte Konya vilâyeti Encümen riyaseti makamında ihalesi icra edilecektir. Taliplerin cari seneye mahsus ticaret odası vesikası, teminatı muvakkatelerile birlikte aynı gün ve saatte encümene müracaat etmeleri lâzımdır. Gerek teminat mektuplarını ve gerek teklif zarflarını ihale saatinden evvel Encümeni vilâyet makamına vermeleri şarttır. Talipler şartnameleri posta ücreti mukabilinde Konya San'atlar Mektebi müdürlüğünden tedarik edebilirler. (6916)

Tayyare Piyangosu

16 ıncı Tertip 3üncü Keşide
11 Kânunusani 934 te dir.

Büyük ikramiye **50,000** Lira

Bu keşidede ayrıca 10,000, 5,000, 4,000 Liralık ikramiye ve 20,000 Liralık mükâfat vardır.

Haydarpaşa Emrazı Sariye Hastanesinden:

Hastanemizde yapılacak hava kürü ve taraça mahalli için 2/1/934 tarihinde yapılan açık münakasada teklif edilen fiyat fazla görüldüğünden münakasa bir hafta müddetle 11/1/934 tarihine müsadif Perşembe gününe tehir edilmiştir. Taliplerin aynı şerait dahilinde saat 14 te Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinde müteşekkil ihale komisyonuna müracaatları. (23)

* Devlet Demiryolları idaresi ilânları *

Ankarada istihdam edilmek ve yevmiyeleri imtihan neticesinde takdir edilmek üzere 2 bobinör ile 4 elektrikçi alınacaktır. Âtidedeki şeraiti haiz bulunan taliplerin mektep, san'at ve askerlik vesikalarile birlikte Haydarpaşada Elektrik Santral âmirliğine, Ankarada, Cer Dairesine müracaatları. "79,,

- 1 — Türk olmak.
- 2 — Hüsnühal sahibi olduğuna dair polisten tasdikli bir vesika ibraz etmek.
- 3 — Askerliğini yapmış bulunmak.
- 4 — İdare doktorları tarafından yapılacak sıhhi muayene neticesinin simendifer hidematında iştihamına müsait bulunmak.

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BIRIKTİREN RAHAT-EDER

İHAZ MÜLVESİ
İSTANBUL

* İst. Evkaf Md. ilânları *

1 — 50	8/1/934 pazartesi
51 — 150	9/1/934 salı
150 — İla	10/1/934 çarşamba

Hayrat hademesinin kânunuevvel 933 vazifeleri yukarıda yazılı tarihlerde hizalarındaki numaralara göre verilecektir. (87)

İnhisarlar U. Müdürlüğü Alım, Satım Komisyonu ilânları

Pazarlıkla "260,, adet oluklu Galvanizli saç satın alınacaktır. Taliplerin % 7,5 teminatlarile beraber 13/1/934 Cumartesi günü saat 15 de Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. "30,,

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Tophanede Sultan Beyazıt mahallesinin Yeni Şehirli eski, 54 yeni 56 No. lı evin keşfi mucibince tamiyatı kiracıya ait olmak şartile senevi 408 lira kira üzerinden iki sene müddetle ve açık arttırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin 21/1/934 Pazar günü saat 12,5 ta pey akçelerile müracaatları. (R) "7209,,

MIS VE DİLBER Kolonyalarını kullanınız.

Kürk imalâthanesi

Bir mütehasıs tarafından her türlü KÜRKÇÜLÜK İŞLEİ yapılmaktadır.

WALTER OEHRING

Sofyalı sokağı 26 Hamson Ham zemin katında (tünel geçidi temdid) (11838)

Zayı — İstanbul belediyesinden aldığım konduktörlük vesikamı kaybettim. Hükmü yoktur. İzmir otelinde Rasim İbrahim. A-312

Zayı — Tatbik mühürümü zayı ettim. Badema imza kullanacağımdan hükmü yoktur. Malûl mütekait binbaşı Galip (11898)

Sahibi : Necmeddin Sadık Umumi neşriyat müdürü: Enis Tahsin Akşam Matbaası